

Istnieje potrzeba wyzwalania dalszych rezerw

Zakończenie prac komisji sejmowych nad planem i budżetem 1973

Komisje sejmowe zakończyły prace nad projektami uchwały Sejmu o planie społeczno-gospodarczym rozwoju kraju w roku przyszłym oraz ustawy budżetowej.

Prace w Sejmie nad obu projektami toczyły się bardzo intensywnie. Odkryto się 29 posiedzeń komisji sejmowych i drugie tyle — podkomisji, które zajmowały się poszczególnymi fragmentami planu. Toczono na nich dyskusje stały się okazją do przeprowadzenia gospodarskich rozmów o pracy poszczególnych resortów. Posłowie wygłosili na tych posiedzeniach 56 referatów; kierownicy resortów wystąpili z 32 wypowiedziami na zasadnicze tematy ich pracy.

Informując o tym na spotkaniu w Klubie Sprawozdawców Parlamentarnych 8 bm. — sprawozdawca generalny.

obu projektów na najbliższym posiedzeniu Sejmu — pos. Alojzy Melich przedstawił również główne zarysy przyszłorocznego planu. Podkreślił, że plan ten oznacza poważne wyprzedzenie w stosunku do odpowiedniego wycinka planu 5-letniego. W wyniku konsekwentnej realizacji zadań nakreślonych przez VI Zjazd PZPR — zapowiedzi o odczuwalnym wzroście poziomu życia stają się rzeczywistością. Istnieje społeczna potrzeba wyzwalania dalszych rezerw w gospodarce. Mimo założonego dużego postępu we wzroście wydajności pracy (ponad 6 proc.) — należy, zdaniem posła, dążyć do osiągnięcia jeszcze lepszych rezultatów w tej dziedzinie. Istnieje też potrzeba dalszych konkretnych działań na rzecz obniżenia kosztów produkcji oraz podniesienia na wyższy poziom dyscypliny i kultury pracy.

Po obszernej dyskusji i wysłuchaniu dodatkowych wyjaśnień wicepremiera Mieczysława Jagielskiego i min. finansów Stefana Jędrzychowskiego — komisja przyjęła oba projekty z wieloma uwagami i poprawkami. Uznała ona, że — jak stwierdził jej przewodniczący pos. Stanisław Kowalczyk (PZPR) — realizacja przedłożonego przez rząd projektu planu stanowić będzie kolejny etap dynamizowania naszej gospodarki i podnoszenia stopy życiowej ludności.

Dyskusja poprzedzona była wysłuchaniem uwag 3 podkomisji. Ich przedstawiciele podkreślili, że: — projekt planu podporządkowany jest podstawowemu celowi polityki państwa, jakim jest osiągnięcie odczuwalnej poprawy poziomu materialnego i kulturalnego życia obywateli, przy

Dokończenie na str. 2

Kolejna debata w Helsinkach

Przedstawiciele 34 państw, prowadzący w Helsinkach rozmowy przygotowawcze do europejskiej konferencji bezpieczeństwa i współpracy, wznowili w piątek przed południem obrady. Debata dotyczyła problemów jakie będą rozpatrywane podczas samej konferencji.

Wczorajsza debata była ostatnią w bieżącym tygodniu. PAP

Problem Rodezji w ONZ

Ogólnostanowienie potępienie rasizmu i kolonializmu

Zgromadzenie Ogólne NZ zakończyło dyskusję nad problemem Rodezji. W toku debaty przedstawiciele krajów afrozaskich, Związku Radzieckiego i innych państw socjalistycznych podkreślali, że istnienie rasistowskiego reżimu w Rodezji zagraża pokojowi i bezpieczeństwu na kontynencie afrykańskim.

Delegaci ci mówili również, że W. Brytania nie tylko nie podjęła żadnych kroków zmierzających do likwidacji rasistowskiego reżimu Iana Smitha, lecz — wręcz przeciwnie — podjęła z nim rozmowy wbrew interesom ludności afrykańskiej.

Zgromadzenie przyjęło uchwałę, w której wyzywa W. Brytanię, by jak najszybciej zwołała narodową konferencję konstytucyjną, na której prawdziwi przedstawiciele narodu Zimbabw mogliby obracać porozumienie w sprawie przyszłości swego kraju.

Zgromadzenie wezwało W. Brytanię, by stworzyła warunki konieczne dla swobodnego i całkowitego przyznania narodom Zimbabw prawa do samostanowienia i niepodległości, by zapewniła zniesienie ustaw represyjnych i zwolnienie więźniów politycznych.

Rezolucja potępia obecność w Rodezji sił zbrojnych Republiki Południowej Afryki i żąda od W. Brytanii, by spowodowała ich natychmiastowe wycofanie.

Rezolucja została przyjęta 111 głosami przy 9 wstrzymaniu się. Jedyne 4 kraje — Portugalia RPA, W. Brytania i USA — głosowały przeciwko rezolucji.

Zgromadzenie przyjęło również rezolucję, w której zdecydowanie potępia wspólną politykę państw zachodnich z rasistowskim reżimem w Rodezji. Rezolucja domaga się przede wszystkim, by Stany Zjednoczone zażądały im-

portu rodezyjskiej rudy chromowej, który jest naruszeniem sankcji ekonomicznych Rady Bezpieczeństwa.

Rezolucja zwraca uwagę Rady Bezpieczeństwa na konieczność rozszerzenia sfery działania sankcji i przedyskutowania sprawy zastosowania ich przeciwko Portugalii i RPA jako krajów, które w sposób najbardziej złośliwy naruszają sankcje Rady.

Przed wyborami w Chile

Sukces lewicy w walce o środki masowej informacji

W Chile odbyły się wybory do krajowej rady dziennikarzy. Przyniosły one niemały sukces kandydatom lewicy, którzy otrzymali 2.633 głosy wobec 2.337, które padły na zwolenników prawicy. Najwyższą w skali całej republiki liczbę głosów uzyskał komunista Alfredo Olivares, aktualny przewodniczący międzynarodowej organizacji dziennikarzy. W rezultacie uległ zmianie układ sił w 10-osobowych władzach naczelnych dziennikarstwa chilijskiego.

Warto przypomnieć, że przez lata cała prawica kontrolowała bezpośrednio znaczną większość chilijskich środków masowej informacji.

Przytoczone fakty niebicie świadczą o tym, że na przekór wszystkim obiektywnym trudnościom wpływy Frontu Jedności Ludowej w Chile systematycznie rosną. Ten wyraźnie zarysowujący się proces, który zaobserwować można również w innych środowiskach — szczególnie dziś, w obliczu niezwykle ważnej batalii politycznej, jaką są zbliżające się wybory parlamentarne — nie może nie napawać uzasadnionym optymizmem. (PAP)

Nowy przewodniczący Prezydium WRN w Kielcach

Na odbywającej się w Kielcach sesji WRN, poświęconej zatwierdzeniu nowej struktury administracji wsi i małych miast, dokonano zmiany na stanowisku przewodniczącego Prezydium WRN w Kielcach.

W związku z przejściem dotychczasowego przewodniczącego Prezydium WRN Aleksandra Zarajczyka na stanowisko I sekretarza KW PZPR w Kielcach, nowym przewodniczącym Prezydium WRN — został Antoni Polowinski, pełniący ostatnio funkcję sekretarza Warszawskiego KW PZPR.

W obradach uczestniczył członek Biura Politycznego KC PZPR wicepremier Józef Tejchma. (PAP)

Obrady RWPG w Moskwie

W Moskwie rozpoczęło się posiedzenie komitetu RWPG do spraw współpracy w dziedzinie planowania. Omawiane są na nim problemy związane z realizacją kompleksowego programu RWPG. Programy prac dotyczące koordynacji planów rozwoju gospodarki na rodowej na lata 1976—1980 i plan prac komitetu na lata 1973—1975.

Minister Syrii na Kremlu

Przewodniczący Rady Ministrów ZSRR, Aleksiej Kosygin przyjął na Kremlu ministra obrony Syrii generała Mustafę Tlasę i przeprowadził z nim rozmowy na tematy interesujące obie strony.

Wymiana CSRS — Rumunia

W Bukareszcie podpisano protokół o wymianie towarowej między Czechosłowacją i Rumunią na rok przyszły. Przewiduje on wzrost obrotów między obu krajami o 17 proc.

Spotkanie Kissinger - Pompidou

Specjalny doradca prezydenta USA Henry Kissinger, spotkał się

NRD i Finlandia nawiązały stosunki

Minister spraw zagranicznych NRD, Otto Winzer, który przybył tu w czwartek wieczór z wizytą oficjalną do Helsinek, został przyjęty w piątek rano przez premiera Finlandii, Kalevi Sorse.

Po południu NRD i Finlandia nawiązały stosunki dyplomatyczne. Odpowiedni układ został podpisany przez ministrów spraw zagranicznych obu krajów, Otto Winzera (NRD) i dr Ahti Karjalainena (Finlandia). (PAP)

Wiec przyjaźni w Moskwie

Prezydent republiki chilijskiej, Salvador Allende i członkowie jego rządu, przebywający w Moskwie z wizytą oficjalną, odwiedzili w piątek zakłady „Stankolinia” produkujące specjalne obrabiarki i linie automatyczne.

Robotnicy zakładów zorganizowali wiec przyjaźni radziecko-chilijskiej, na którym przemawiał prezydent Allende, wyrażając wdzięczność Związkowi Radzieckiemu za pomoc i poparcie udzielane narodowi chilijskiemu. (PAP)

w piątek w Pałacu Elizejskim z prezydentem Francji Georgesem Pompidou i odbył z nim 30 minutową rozmowę.

Rozmowy ZSRR — USA

W piątek odbyło się kolejne spotkanie delegacji radzieckiej i ame-

PAP-RADIO-INFO-WE-TEL-FONEM
RADIO-INFO-WE-TEL-FONEM-PAP
INFO-WE-TEL-FONEM-PAP
TEL-FONEM-PAP
FONEM-PAP
PAP

rykańskiej, prowadzących rozmowy na temat ograniczenia zbrojeń strategicznych.

Atak na pozycje komandosów

Według agencji MENA, rzecznik palestyński oświadczył w Bejrucie, że w piątek rano armia libańska zaatakowała pozycje komandosów w południowej części kraju. Walki trwały jeszcze w godzinach popołudniowych.

Wystawa: ZSRR w walce o pokój

Wystawa w Muzeum Narodowym w Poznaniu pt. „W walce o pokój”, zorganizowana z okazji 50-lecia ZSRR. Na zdjęciu: ekspozycja plakatów.

Relacje z wystawy drukujemy na str. 4.

Fot. — E. Kitzman

Zakończenie obrad w Brukseli

Stanowisko państw NATO wobec spraw europejskich

W piątek po południu zakończyły się w Brukseli obrady ministrów spraw zagranicznych i ministrów obrony państw członkowskich NATO. Ustalono, że kolejna sesja odbędzie się w Kopenhadze 14 i 15 czerwca przyszłego roku.

Na zakończenie zimowej sesji Rady Ministerialnej NATO opublikowano wspólny komunikat, w którym państwa NATO zajęły m. in. stanowiska wobec najważniejszych spraw europejskich.

Dokonując przeglądu wydarzeń od czasu ostatniego spotkania ministrów NATO w maju br. ministrowie wyrazili zadowolenie z dotychczasowych postępów w rozwoju stosunków Wschód — Zachód. Komunikat potwierdza zdecydowanie rządów państw NATO do konstruktywnego działania podczas wielostronnych rozmów przygotowawczych do europejskiej konferencji bezpieczeństwa w Helsinkach.

Równocześnie jednak w komunikacie przestrzega się przed podejmowaniem jakiegokolwiek kroków, które zmniejszałyby potencjał militarny NATO. Dlatego też z zadowoleniem przyjęto oświadczenie sekretarza obrony USA Melvina Lairda, że Stany Zjednoczone będą nadal utrzymywać swe wojska w Europie w niezmniejszonej liczbie.

Ministrowie — stwierdza komunikat — są przekonani, że poszczególne rządy państw

NATO będą mogły zbadać możliwości rozpoczęcia rozmów z NRD w celu nawiązania stosunków dwustronnych. Rada NATO — jak wynika z komunikatu — przedyskutowała szczegółowo wszystkie najważniejsze wydarzenia dotyczące rozwoju problemu niemieckiego, m. in. deklaracje 4-stronną z 9 listopada 1972, w której W. Brytania, Stany Zjednoczone, Francja i Związek Radziecki uzgodniły, że będą popierać kandydaturę obu państw niemieckich do ONZ. (PAP)

Lot «Apollo-17»

Astronauci

obserwują Ziemię

Trzej amerykańscy astronauta, podążający ku Księżycowi na pokładzie statku „Apollo-17” po pierwszej nocy spędzonej w Kosmosie poddani zostali badaniom lekarskim — na odległość, za pomocą różnego rodzaju czujników umieszczonych na ich ciele. Okazało się, iż astronauta nie wysypał się — sen ich trwał tylko cztery godziny. W związku z tym wczoraj poszli spać wcześniej — o 14.25 czasu warszawskiego.

Trzeci stopień rakiety nośnej „Saturn 5” podąża w ślad za pojazdem kosmicznym w kierunku Księżyca. Trzeci człon rakiety rozbił się o powierzchnię naszego satelity w odległości około 200 km od miejsca lądowania „Apollo-14”, a fale sejsmiczne, wywołane upadkiem zarejestrowane zostaną przez cztery sejsmometry zainstalowane na Księżycu przez uczestników poprzednich wypraw.

Astronauci prowadzili obserwacje Ziemi z pokładu swego statku. Harrison Schmitt, który jest z wykształcenia geologiem poczynił szereg uwag na temat jednej z teorii geologicznych znanej pod nazwą „teorii o rozchodzeniu się kontynentów”. Według Schmitta, każdy, kto ujrzy z Kosmosu brzozi Ameryki i Afryki nie będzie miał wątpliwości co do tego, iż w odległych epokach geologicznych te kontynenty stanowiły całość. (PAP)

LOGODA

Jak przewiduje PIH-M. 9 bm. będzie w Polsce zachmurzenie umiarkowane, miejscami — głównie w południowo-wschodniej połowie kraju — okresami duże z opadami deszczu. Temperatura maksymalna od +5 st. na północnym wschodzie do ok. 7 st. w centrum i do 10 st. lokalnie na południu. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków południowych i południowo-zachodnich.

Ku sprawniejszej obsłudze wsi

Spółdzielczość samopomocowa świadczy usługi dla ponad połowy ludności Wielkopolski. Ma ona jednocześnie 52,2 procenta udziału w ogólnych obrotach handlu detalicznego naszego województwa; w roku bieżącym planuje sprzedaż towarów za ponad 16 miliardów złotych. Wysoką dynamikę obrotów notuje się także w innych kierunkach działalności handlu wiejskiego: gastronomii, produkcji, usługach dla ludności, a przede wszystkim w skupie płodów i produktów rolnych.

Dzięki korzystnej polityce rolnej, która ożywiła produkcję rolnictwa i zwiększyła dochody ludności wiejskiej, zróżnicowane zostały formy działalności handlowej na wsi. Lepsze zaopatrzenie w artykuły konsumpcyjne i do produkcji rolnej, zwiększenie sieci punktów skupu i ich modernizacja, budowa nowych magazynów, sklepów, rozszerzenie usług transportowych (bezpośredni odbiór i dostawa do zagrod chłopskich) — to główne osiągnięcia spółdzielczości wiejskiej.

Można je różnie przeliczać: na złotówki, na zaoszczędzony rolnikowi czas, na konkretne zyski handlowe. Ale chyba najważniejsze w tym wszystkim będzie zadowolenie klienta wiejskiego z poprawy obsługi. Tworzy to klimat stabilności i zaufania wsi do jej spółdzielczości. Jest to niezwykle istotne teraz w okresie tworzenia się centrów gospodarczych, którymi staną się nowe gminy. W tej strukturze spółdzielczość samopomocowa odegrać ma pierwszorzędną rolę.

Wobec generalnej poprawy zaopatrzenia przy zwiększeniu siły nabywczej ludności wiejskiej i ożywieniu stosunków towarowo-pieniężnych w gospodarce indywidualnej, na plan pierwszy wysuwa się dalsza intensyfikacja sprzedaży, m. in. przez wypróbowaną ostatnio formę jarmarków w większych skupiskach wiejskich. Chodzi o to, aby w roku przyszłym podnieść obroty handlowe o dalsze dwa miliardy złotych, a także odpowiednio podwyższyć wskaźniki skupu, poprawić pracę hurtu, gastronomii, zakładów produkcyjnych i usługowych. Służąc temu będzie rozbudowa bazy materiałowo-technicznej gminnych spółdzielni, na co w ostatnich trzech latach wydawano przeciętnie po 300 milionów złotych, a w roku bieżącym blisko pół miliarda złotych.

Gra idzie o wielką stawkę: o wazęchstronnie pojętą sprawność obsługi wsi. Jak tego dokonać — o tym radzić dzisiaj będą w trzech komisjach problemowych delegaci XI Zjazdu Wojewódzkiego Związku Gminnych Spółdzielni; podjęte tam uchwały stana się wiążące dla przeszło 379 tysięcy członków spółdzielczości samopomocowej.

M. P.

„Diora” i przemysł spożywczy wykonały już roczne plany

8 bm. załoga największej polskiej fabryki radiodbiorników stołowych — dzierżoniowskiej „Diora”, zameldowała o wykonaniu zadań planu rocznego, wyrażającego się liczbą 491 tys. wyprodukowanych radiodbiorników.

Do końca grudnia br. „Diora” dostarczyła na rynek krajowy dodatkową produkcję wartości 100 mln zł. Dzięki temu w sklepach znajdzie się 35 tys. poszukiwanych radiodbiorników tranzystorowych „Ewa-2”, „Alina”, „Jubilat” oraz „Safari” (radiodbiorniki samochodowe).

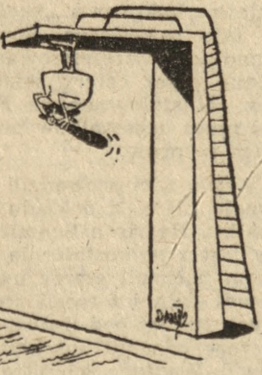
Sukces załogi „Diora” jest tym większy, że uzyskany został w trudnych warunkach technologicznego „skoku”. W br. po raz pierwszy, aż 50 proc. produkcji stanowiły nowe konstrukcje radiodbiorników tranzystorowych i stereofonicznych.

☆

8 bm. zakłady podległe resortowi przemysłu spożywczego i skupu wykonywały tegoroczne zadania w zakresie sprzedaży swoich wyrobów i usług. Przewiduje się, że do końca br. przemysł ten dostarczy ponadplanowo na rynek, eksport i dla innych dziedzin gospodarki na rodowej rozmaite artykuły wartości ponad 14 mld zł. W porównaniu z rokiem ub. zwiększone zostaną dostawy rynkowe m. in. mięsa i jego przetworów o ok. 11 proc., drobiu o blisko 25 proc., mleka spożywczego o prawie 12 proc., se rów o 30 proc., czekolady o 10 proc. oraz mrożonek owoców i warzyw o ok. 25 proc.

Osiągnięty postęp jest wynikiem zarówno zwiększenia dostaw różnych surowców przez rolnictwo, jak też dużego wysiłku i ofiarnej pracy załóg różnych branż w przemyśle spożywczym, które zadeklarowały poważny wkład do „banku 20

HUMOR I SATYRA

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Witold de Mezer

2 GŁOS WIELKOPOLSKI AR 9 XII 1972 Nr 293 (8955)

Zboże dające 100 kwintali z ha

Naukowcy krajów RWPG hodują nowe odmiany roślin

Naukowcy i hodowcy krajów socjalistycznych mają już poważne osiągnięcia w hodowli nowych odmian roślin, które po przekazaniu do szerokiej uprawy wainie przyczyniły się do podniesienia plonów, zwłaszcza zbóż. Praktyka dowiodła jednak, że dla przyspieszenia intensyfikacji produkcji rolnej, na którą zapotrzebowanie jest coraz większe, niezbędne jest podjęcie wspólnych wysiłków wszystkich instytucji naukowo-badawczych krajów RWPG dla wyhodowania odmian roślin uprawnych jeszcze bardziej wydajnych niż dotychczasowe.

Porozumienie w tej sprawie podpisano już w listopadzie ub. roku w Dreźnie na specjalnej naradzie, w czasie której opracowano też program wspólnej pracy naukowej. Funkcje koordynatora poczynają w tym zakresie powierzono Wszechzwiązkowemu Instytutowi Hodowlano-Genetycznemu w Odesie.

Kampania CDU/CSU

przeciw normalizacji

stosunków NRF — NRD

Podczas gdy z każdym dniem rośnie liczba państw, które na wiazują stosunki dyplomatyczne z NRD, przywódcy bońskiej opozycji — CDU/CSU rozpoczęli nową kampanię propagandową, której celem jest zakłócenie procesu normalizacji stosunków między obydwoma państwami niemieckimi.

Właśnie w tych dniach w Bonn zakomunikowano o zakończeniu prac specjalnej komisji CDU/CSU do studiów nad układem o podstawach stosunków między NRD a NRF, która została utworzona natychmiast po wyborach do Bundestagu. Wynikiem prac komisji było zalecenie odrzucenia układu NRF — NRD, którego parafowanie przed miesiącem powitano z zadowoleniem w szerokich kręgach społeczeństwa zachodniemieckiego.

Równocześnie z atakami na ten ważny dokument, który ma być podpisany 21 grudnia br. w stolicy NRD — Berlinie, wystąpiło wielu polityków CDU/CSU. I tak, przewodniczący krajowej organizacji CDU w Westfalii H. Windelen domagał się od rządu zachodniemieckiego by odłożył podpisanie układu o podstawach stosunków z NRD, uzależniając złożenie podpisów od spełnienia żądań, które faktycznie stanowią ingerencje w wewnętrzne sprawy NRD.

Kierunki wspólnych prac obejmują zagadnienia teoretycznych podstaw hodowli i nasienictwa oraz nowe metody hodowli odmian i mieszańców roślin uprawnych, charakteryzujących się wysoką plennością i jakością plonu.

Postanowiono również zorganizować wspólny bank genów, gromadzący najbardziej cenne wyjściowe formy dla hodowli zbóż. Celem tych wspólnych przedsięwzięć jest wyhodowanie takich odmian zbóż niskosłomowych, które byłyby nie tylko odporne na wyłęganie, wymagające oraz na wszelkiego rodzaju choroby, ale też odznaczające się wysokimi plonami do chodzącymi do 90—100 kwintali z hektara nawet w niesprzyjających dla uprawy warunkach. Obecnie prowadzi się już badania nad pszenicą ozimą o zawartości białka 17—18 proc., poprawionym składzie aminokwasów i dobrych technologicznych cechach ziarna. Hoduje się również wysokopienne pszenice paszowe o ziarnie z wysoką zawartością białka. Jednym z kierunków tego typu prac badawczych prowadzonych wspólnie przez kraje RWPG, jest wyhodowanie wysokopielnych form na podstawie krzyżówki pszenicy z żytem, a więc odmiany tzw. triticales.

Nad dalszym zacieśnieniem i rozszerzeniem tej współpracy radzić będą w Warszawie w dniach 12—15 bm. pełnomocnicy krajów członkowskich RWPG. (PAP)

Sprawdzanie prototypu

HCP zbiera opinie

użytkowników wagonu

Wyroby Zakładów Przemysłu Metalowego H. Cegielski trudno zaliczyć do tzw. produkcji rynkowej. Ponieważ jednak w znacznej części służą do opłatów klientów i użytkowników. Przykładem tego jest nowość fabryki W-3 — wagon bufetowy.

Wykonany w bieżącym roku i przekazany PKP w październiku prototyp takiego wagonu, został w listopadzie włączony do składu pociągu ekspresowego „Warta”. Jego eksploatacja ma ujawnić ewentualne usterki, które będzie można usunąć przed przystąpieniem do przewidzianej na 1974 rok produkcji seryjnej. O opinie i uwagi zwrócono się również do użytkowników — pasażerów. W tym celu w części bufetowej wagonu wyklada się specjalne ankiety z pytaniami dotyczącymi estetyki wykonania wnętrza wagonu, jego funkcjonalności, oświetlenia, wykorzystania powierzchni itp. Zbieranie przez producenta uwag użytkowników i uwzględnienie ich przy uruchamianiu produkcji seryjnej, jest godne szerokiego rozpowszechnienia. (wm)

Zaprenumeruj „Głos”

W „Ruchu” tylko do jutra

Tylko prenumerata gwarantuje systematyczne otrzymywanie „Głosu Wielkopolskiego”. Należność za prenumeratę przyjmowaną jest na okresy nie mniejsze niż kwartał bez żadnych ograniczeń i można ją wpłacać do rąk listonosza lub przy okienku pocztowym względnie przekazać na konto „Ruchu”. Cena prenumeraty kwartalnej wynosi 39 zł. Można też zaabonować „Głos” na półrocznie za 78 zł, lub na cały rok — 156 zł.

Obecnie — do 10 grudnia można dokonywać wpłat na prenumeratę na I kwartał 1973 roku lub na I półrocze i cały rok 1973 — za pośrednictwem blankietów PKO na konto Przedsiębiorstwa Upowszechnienia Prasy i Książki „Ruch”, Poznań, ul. Zwierzyniecka 9, numer konta PKO 5-6-151.

Do 15 grudnia prenumeratę można sobie zapewnić u listonoszy bądź w obwodowych urzędach pocztowych. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek trudności z opłatami prenumeraty prosimy informować o tym bezpośrednio redakcję listonoszy, lub telefonicznie pod nr 657-15.

W siedzibie Wojewódzkiego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego odbyła się wczoraj konferencja prasowa, podczas której sekretarz WK poseł T. W. Mityś omówił przygotowania do Wojewódzkiej Konferencji Przedkongresowej SD, zapowiedzianej na 18 bm. Konferencja ta oceni dorobek instytucji od ostatniego Kongresu, dokona podsumowania dyskusji nad tezami przedkongresowymi, jaka odbywała się we wszystkich 17 powiatowych, miejskich i gromadzkich oraz przedstawi program rozwoju usług przemysłowych w naszym regionie (ze szczególnym uwzględnieniem usług motoryzacyjnych) do końca bieżącej pięcioletnicy.

Organizacja SD w naszym województwie należy do największych i najaktywniejszych w kraju. Na zbliżającą się X Kongres SD (listy 1973 r.) konferencja wybierze delegatów. (kad)

„Berliet” z Jelcy

Gotowy pierwszy

autobus

Zakończono prace wyposażeńowe wnętrza nowego polskiego licencyjnego autobusu, dostarczonego przez firmę „Berliet” z Lyonu. Autobus, pachnący jeszcze świeżym lakierem, przejdzie próby techniczne, podczas których przewidziana jest jazda na trasie 30 kilometrów. Dziś nastąpi też ostatnia kontrola wykonania i jakości robót montażowych przez przedstawicieli serwisu zakładów „Berliet”, po czym autobus gotowy będzie do przekazania dla komunikacji miejskiej.

Brigady specjalistów z „Jelcy” pierwszy egzamin umiejętności technicznych podczas montażu licencyjnego autobusu zdali b. dobrze.

5 bm. do „Jelcy” przyjeżdża z Francji kolejna 5-tka standardów „A” przygotowanych do ostatniego etapu montażu — ogólnym w ciągu najbliższych dwóch tygodni załoga „Jelcy” zmontowała na pierwszych 20 licencyjnych autobusów miejskich typu „PR-100”. (PAP)

Zakończenie prac komisji nad planem 1973

Dokończenie ze str. 1

równoczesnym przyspieszeniu rozwoju gospodarki narodowej;

- program inwestycyjny pozwalający na szybsze, niż zakładano, dokonanie zmian strukturalnych w gospodarce; plan inwestycyjny na 1973 jest globalnie zbilansowany z możliwościami zaopatrzenia materiałowo-technicznego i możliwości wykonawczych; jednakże na terenie niektórych województw występują w tej dziedzinie napięcia; niezbędne jest jak najszybsze oddawanie inwestycji do użytku;
- program inwestycyjny pozwalający na rozszerzenie rozmiarów budownictwa mieszkaniowego;
- dalszych skuteczniejszych rozwiązań wymaga problem racjonalnego gospodarowania surowcami i materiałami;
- znaczny postęp zakłada się na odcinku handlu zagranicznego;
- założenia planu zapewniają dalszy odczuwalny wzrost stopy życiowej w warunkach równowagi rynkowej; wzrost realnych dochodów ludności zrównoważony będzie zwiększeniem produkcji i rozszerzeniem asortymentu artykułów konsumpcyjnych, również w drodze importu;
- siła nabywcza ludności wzrośnie w skali dotychczas w Polsce nie notowanej; o 10,9 proc. Plan przewiduje wzrost dostaw towarowych, który pozwoli nie tylko na pokrycie siły nabywczej, lecz również na przyrost z p a s o w rynekowych; pewne trudności mogą wystąpić w równoważeniu zapotrzebowania na mięso oraz na maszyny rolnicze i materiały budowlane dla wsi;
- rząd zamierza skutecznie wykorzystywać instrumenty systemu kredytowo-pieniężnego dla umacniania równowagi rynkowej.

PRZYJĘCIE
3 PROJEKTÓW USTAW

Sejmowe komisje: Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów oraz Prac Ustawodawczych przyjęły rządowe projekty trzech ustaw: O zmianie ustawy o Prawie Bankowym, o podatku dochodowym, o podatku obrotowym. Zgodnie z pierwszym z nich

KRONIKA DNIA

Przed X Kongresem SD

W siedzibie Wojewódzkiego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego odbyła się wczoraj konferencja prasowa, podczas której sekretarz WK poseł T. W. Mityś omówił przygotowania do Wojewódzkiej Konferencji Przedkongresowej SD, zapowiedzianej na 18 bm. Konferencja ta oceni dorobek instytucji od ostatniego Kongresu, dokona podsumowania dyskusji nad tezami przedkongresowymi, jaka odbywała się we wszystkich 17 powiatowych, miejskich i gromadzkich oraz przedstawi program rozwoju usług przemysłowych w naszym regionie (ze szczególnym uwzględnieniem usług motoryzacyjnych) do końca bieżącej pięcioletnicy.

Organizacja SD w naszym województwie należy do największych i najaktywniejszych w kraju. Na zbliżającą się X Kongres SD (listy 1973 r.) konferencja wybierze delegatów. (kad)

Konferencja TKKS

Dzisiaj, w Domu Turysty w Wolsztynie, rozpoczyna się dwudniowa konferencja organizowana przez Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej w Poznaniu.

Obrazy są poświęcone problematyce oświatowej i wychowawczej Komisji Edukacji Narodowej. W pierwszym dniu konferencji referat o „Ideologii oświatowej” wygłosi prezes ZW TKKS prof. dr Stanisław Michalski. W niedzielę zebrań dyskusyjną będą nad referatami Feliksa Araszkiewicza pt. „Komisja Edukacji Narodowej a wychowanie obywatelskie” oraz Ryszarda Nazara pt. „Problematyka moralna szkół Komisji Edukacji Narodowej”. (bg)

Urazy układu nerwowego

Urazy ośrodkowego układu nerwowego stają się charakterystyczną dla naszych czasów epidemią, związana ze wzrastającą mechanizacją i uprzemysłowieniem. Chorzy z obrażeniami czaszki i mózgu zajmują do 40 proc. miejsc szpitalnych.

Mechanizmy powstawania urazu, intensywna terapia chirurgiczna oraz orzecznictwo sądowo-lekarskie są przedmiotem dwudniowych obrad konferencji naukowej, zorganizowanej w Poznaniu przez Komisję obrzeżeń narządu głowy Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN, Oddział Polskiego Towarzystwa Anatomopatologów oraz Oddział Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminalistycznej. W konferencji uczestniczą również specjaliści z zagranicy. (bw)

Przedsiębiorstwo wdrażania wynalazków

Staraniem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, powołano w Warszawie przedsiębiorstwo, które skróci drogę „od pomysłu do przemysłu”, gwarantując, że zrealizowane wynalazki, jak zwięźle się one oficjalnie, będzie zajmować się wdrażaniem wynalazków, nowoczesnych technologii, produktów i metod organizacji produkcji i praktyki przemysłowej, zabezpieczając przeprowadzenie eksperymentów technicznych i podjęcie produkcji prototypowej zgłoszonych i zweryfikowanych projektów. Pomocą będzie również służyć nieopracowanym projektom SIMP i produkcyjnym projektom.

Obecnie ZPOT zawarł umowy o współpracy z Warszawskim Instytutem Mechaniki Precyzyjnej oraz Katowickim Instytutem Inżynierii Materiałowej.

Główną specjalnością ZPOT są powłoki ochronne, metalizacje, obróbka cieplna, chemia i kształtowanie wybuchowe metalu oraz przetwórstwo tworzyw sztucznych.

Profil przedsiębiorstwa będzie jednakże zmieniał się, zależnie od nadających projektów. (PAP)

Most na Olzie

w ciągu 48 godzin

Saperzy z wojsk inżynierskich zanotowali nowy sukces, świadcząc usługi na rzecz przygranicznego miasta nad Olzą — Cieszyń. W ciągu 48 godzin zbudowali oni most typu „półstałego”, który połączył oba brzegi rzeki. Most, składający się z elementów stalowych, zmontowano po stronie CSRS, a następnie przy pomocy specjalnego ciągnika przeciągnięto nad Olz. W budowie mostu o konstrukcji samonośnej bez filarów, pomógł saperom cieszyński zakład pracy.

Nowy most na Olzie, po próbach kontrolnych ma być oddany do eksploatacji jeszcze przed świętami. (PAP)

Ryby szukają protektora

Zaczęło się wszystko od opublikowanej na naszych łamach w czerwcu br. notatki „Zatruta woda czy porażenie prądem?”. Rzecz dotyczyła masowego śnięcia ryb w pasmie jezior kórnickich.

Po raz pierwszy zauważono to zjawisko w maju, po raz wtóry w lipcu. Co było przyczyną? Do Jeziora Kórnickiego odprowadzane są miejskie ścieki. W maju Stacja Kwarantanny i Ochrony Roślin opylała pobliskie lasy. W lipcu, w przeddzień rybiej katastrofy CPN czyściła swe zbiorniki. Ale jednocześnie Państwowe Gospodarstwo Rybackie w Miłosławiu dokonywało na tych jeziorach połowów przy użyciu prądotwórczego agregatu.

Rozgorzały spory i dyskusje, w które — przez listy naszych czytelników — zostaliśmy zaangażowani. Niejedną przeprowadziliśmy na ten temat rozmowę. Z prezesem kórnickiego koła Polskiego Związku Wędkarskiego, z przewodniczącym Prezydium kórnickiej Miejskiej Rady Narodowej, z Wojewódzkim Zarządem Gospodarki Przerzecznej i Ochrony Środowiska. W połowie września Zjednoczenie Państwowych Gospodarstw Rybackich w Poznaniu urządziło na Jeziorze Bnińskim pokaz połowu przy użyciu agregatu.

Panuje powszechnie przekonanie, że ryby w trakcie połowów elektrycznych są uśmiercane, że giną przy tym głównie małe ryby, nie nadające się jeszcze do konsumpcji.

Czy tak jest w istocie? — Z tym pytaniem zwróciliśmy się do dr. inż. Andrzeja Chmielewskiego z Instytutu Elektrotechniki Przemysłowej Politechniki Poznańskiej, który od lat współpracuje z Instytutem Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie w zakresie połowów ryb przy pomocy prądu elektrycznego, starając się rozwiązywać występujące tu problemy elektrotechniczne (prototypy urządzeń elektrycznych do tzw. połowu klasycznego, projekty uzbrojenia elektrycznego urządzeń sieciowych, np. niewodu wielomiatniowego itp.).

Jeden z pierwszych patentów na elektryczne połowy ryb wydany został już w 1863 roku, ale na zagadnienie to większą uwagę zwrócono dopiero po II wojnie światowej. W latach 1965—70 stało się ono tematem opracowywanym w ramach RWPG, z udziałem ZSRR, NRD, Bułgarii i Polski. W 1969 r. eksperci FAO (Organizacji do spraw Wyżywienia i Rolnictwa) z Francji, Anglii, Niemiec Zachodnich, Irlandii, Szwecji i Polski spotkali się w Ośro-

dku Zarybieniowym Polskiego Związku Wędkarskiego w Czarnym Jarze koło Olsztyna gdzie przeprowadzili wspólne doświadczenia nad skutecznością połowu elektrycznego. Wykonano wtedy również tzw. próby śmiertelności ryb.

Pstragi o długości 5—30 cm umieszczono w specjalnej skrzynce i poddano na okres 15 sek. działaniu prądu, tak samo silnego, jak w zwykłym połowie. Ryby uległy oszołomieniu — elektronarkozie, przewracając się na bok. Po wrócie do stanu równowagi następował w różnym czasie, w zależności od długości ryby, pstragi o długości 5—10 cm wracały do normalnej pozycji pływania średnio po 41,5 sek., podczas gdy pstragi 25—30 centymetrowe po 103,4 sek. W wyniku badań zaledwie jedna ryba okazała się nieżywa, co wskazywało, że reakcja elektronarkozy jest u ryb odwracalna. Zauważono jednocześnie zmniejszoną wrażliwość u ryb, poddanych ponownemu działaniu prądu.

Podczas tzw. połowu klasycznego jedna elektroda jest zawsze w wodzie za łódką, druga (anoda) rybak zanurza na 5—15 sek. w wodzie; ryby, które uległy elektronarkozie wyciąga się kasarkiem (siatka na drażkę do chwytania ryb). Reakcja ryby zależy będzie od odległości od anody i od długości jej ciała. Do wywołania tej samej reakcji elektronarkozy niezbędne jest większe natężenie pola elektrycznego w przypadku ryb małych niż dużych (im ciało ryby dłuższe, tym większe odklada się na nim napięcie), strefa działania prądu dla szczupaka o długości 30 cm przy stosowaniu polskich urządzeń (agregat — przystawka) zawiera się w promieniu 2,5 m od środka anody, podczas gdy dla szczupaka o długości 3 cm zaledwie w promieniu 0,7 m.

Skuteczność połowów doświadczalnych w Czarnym Jarze, obliczone w stosunku do całkowitej populacji ryb, wynosiła dla przenośnych aparatów zasilanych z akumulatora zaledwie 4,4—45 proc., dla dużego agregatu polskiego na prąd stały — 65,6 proc. Są to liczby znacznie niższe od spodziewanych. Trzeba bowiem dodać, że ciek doświadczenia był bardzo mały (szerokość 2—4 m, głębokość do 0,9 m).

Rodzi się pytanie, czy prąd nie wpływa szkodliwie na gruczoły piciowe ryb. Badania przeprowadzone na tarliskach łowionych dwoma sposobami: na prąd elektryczny i metodą tradycyjną, nie wykazały u nich żadnych różnic.

Ogólnie przyjmuje się, że z uwagi na niewielki promień działania elektryczny sprzęt połowowy nie może stanowić specjalnego zagrożenia dla populacji ryb. W Polsce użytkowany jest do połowów klasycznych prąd stały o napięciu do 300 V i mocy 1—2 kW — parametry niższe, niż dopuszczalne w innych krajach. By posłużyć się agregatem, trzeba

mieć zezwolenie odpowiedniej jednostki Prezydium WRN, a ostatnio wprowadza się kursy szkolące załogę w zakresie obsługi agregatu. Ponadto urządzenia będą musiały uzyskać atest. Instytut Rybactwa Śródlądowego przystąpił także do opracowania wymogów technicznych dla urządzeń służących do połowów.

Temat: „połowy elektryczne” podjęliśmy również w rozmowie z dr. Michałem Iwaszkiewiczem, ichtologiem i zarazem wędkarzem oraz jego współpracownikami z Instytutu Zoologii Stosowanej Akademii Rolniczej w Poznaniu.

Jeśli agregaty pracują prawidłowo — twierdzą nasi rozmówcy w oparciu o doświadczenie wyniesione z pracy w uczelnianym zakładzie doświadczalnym w Gorzynie, — nie powodują szkód.

Niemniej lęk o stan zasobności naszych wód jest w pełni uzasadniony. Dlatego też Instytut postawił sobie dwa ważne problemy do rozwiązania. Wyprodukowanie tarłarów karpia dla gospodarki stawowej oraz (a raczej przede wszystkim) zastosowanie metody wychowu sadzowego w oparciu o wody otwarte. Sądzą (sądz, sadzowisko) to skrzynia drewniana, podziurawiona, zanurzona w wodzie, wypełniona żywymi rybami. Chodzi o to, by stworzyć odpowiedni zestaw takich skrzyń czy koszy, z ikrą lub małym narybkiem, w miarę potrzeby dokarmianym, zanurzonych w dowolnie wybranym jeziorze, do którego „młódz” rybą w odpowiednim czasie się wpuści. Metoda ta, znana w innych krajach, w naszych warunkach nie była jeszcze stosowana. Według wstępnych obliczeń, sadza o objętości 125 metrów sześć, da 2 tony ryb, a jej koszt będzie znacznie mniejszy niż utworzenie odpowiednich rozmiarów stawu rybnego. W gospodarstwie doświadczalnym w Gorzynie przygotowuje się już potrzebny sprzęt, o pierwszych wynikach będzie można mówić gdzieś w czerwcu przyszłego roku.

Metoda ta dałaby szansę wprowadzenia do naszych jezior większej ilości takich ryb jak np. łosoś, lin, szczupak, karaś...

BOGNA WOJCIECHOWSKA

NASZE ROZMOWY

Obyśmy zdrowi byli

Dr. Jerzy Marciniak: „Gruźlica opanowana, nie oznacza jeszcze, że jest pokonana...”
Fot. K. Przychodzki

Trwają Dni Przeciwigruźnicze. W całym świecie nasila się propaganda walki z tą chorobą społeczną. Mimo bowiem olbrzymich postępów medycyny, gruźlica w dalszym ciągu zbiera na świecie obfite żniwo. W Polsce ostatnie lata przyniosły poważną poprawę w tej dziedzinie. Jest to niewątpliwie zasługą dobrze zorganizowanej przeciwgruźliczej służby zdrowia, stosowania nowoczesnych leków i zasad leczenia, zrozumienia

przez społeczeństwo ważności walki z gruźlicą. W tej ostatniej dziedzinie poważny udział mają organizacje społeczne: społeczne komitety do walki z gruźlicą, Polski Czerwony Krzyż. Mamy nadzieję, że mała cegiełka popularyzacji tej tematyki jest również nasz konkurs „Bądźmy zdrowi”, którego warunki ogłosiliśmy w niedzielnym „Głosie Wielkopolskim”. Dzisiaj na temat sytuacji w województwie poznańskim rozmawiamy z dyrektorem Wojewódzkiej Przychodni Przeciwigruźliczej dr. Jerzym Marciniakiem.

— Dla zobrazowania sytuacji w województwie poznańskim posłużę się dwoma wskaźnikami. Od roku 1969 zmniejszyła się blisko połowę liczba choróbków, to jest osób chorujących na otwartą gruźlicę ponad 3 lata. Mniej też jest chorych na gruźlicę. Gdy w roku 1969 na 100 000 mieszkańców chorowało 290 osób, to w roku 1971 wskaźnik ów obniżył się do 247. Jest to wynik coraz lepszych metod diagnostycznych i intensywniejszych metod wykrywania. W leczeniu korzysta się z najnowszych leków przeciwigruźliczych, dzięki nim mogliśmy skrócić czas leczenia w szpitalach. Gdy jeszcze przed kilku laty okres pobytu w szpitalu trwał 6 miesięcy, to obecnie wynosi 3 miesiące. Potem chory przechodzi na leczenie

nadzorowane — przyjmowanie codziennie leków w placówkach służby zdrowia.

— Panie doktorze, to chyba problem, sprawiający największe kłopoty choremu, codzienny spacer do ośrodka czy punktu felcherskiego, by połknąć porcję tabletek, czy otrzymać zastrzyk?

— Początkowo było to naprawdę kłopotliwe, zwłaszcza w rejonach, w których sieć placówek służby zdrowia nie jest jeszcze dostatecznie rozbudowana. Przyszła tu nam z pomocą społeczna postawa obywateli. Bywało, że chory pobierał lekarstwa, pod nadzorem sanitariuszy, w radzie zakładowej czy innych instytucjach.

— Ostatnio coraz częściej spotykamy się ze zdaniem, że problem gruźlicy został już całkowicie opanowany?

— Dane statystyczne są optymistyczne. Ale gruźlica opanowana, to nie oznacza jeszcze, że jest pokonana. Gruźlica bowiem w dalszym ciągu pozostaje chorobą społeczną.

— Szczególnie groźne w skutkach są oznaki samouspokojenia służby zdrowia. Mamy tu na myśli zlikwidowanie w Wolsztynie nowoczesnego oddziału przeciwgru-

Helikopter w Tatrach

Grupa Tatrzńska GOPR wyposażona została w helikopter sanitarny, który będzie używany podczas akcji ratunkowych przy poważniejszych wypadkach w górach. Na Hali Kondratowej przeprowadzono próby z helikopterem.

Na zdjęciu: podczas próbnej akcji.

Fot. — CAF

Parodia sprawiedliwości

Odszkodowanie dla zbrodniarza

Korespondencja z NRF

Przed sądem krajowym we Frankfurcie nad Menem toczy się interesujące postępowanie rewizyjne, obserwowane bacznie przez wielu zbrodniarzy, odsiadujących kary więzienia. Jest to bowiem rozprawa, w której zapadnie zapewne wyrok dość kosztowny dla skarbu NRF, a umożliwiający „staniecie na nogi” niektórym zbrodniarzom.

Adwokaci wynaleźli doskonały precedens dla wyciągnięcia z więzienia i zaopatrzenia w znaczną gotówkę byłych hitlerowców, posługując się sprawą b. SS-Obersturmführera Arnolda Strippa, który za „pomoc w morderstwach” na więźniach obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie skazany został w 1949 roku na dożywotnie więzienie, a za znechęcanie się nad więźniami i maltretowanie ich w sposób doprowadzający do trwałego kalectwa — na 10 lat więzienia.

Przez szereg lat Strippel organizował sobie nowych świadków. Przy pomocy kumpła (a może nie tylko kumpła z SS?) starał się też, aby niektórzy świadkowie „zapomnieli” o przykrych faktach, dojrzeni w nim „ludzkie” postępowanie i „szczególne okoliczności”, zmuszające go do pewnej brutalności w czasie jego służby dla fuhrera w KZ Buchenwald. Cześć takich „świadków” przesłuchano w 1967 roku, cześć w czasie rozprawy rewizyjnej w 1970. Nowy komplet sędziów przysięgłych doszedł do wniosku,

że nic takiego, co według obecnych przepisów kwalifikowałoby się na wydanie wyroku dożywotniego więzienia nie można właściwie udowodnić Strippowi. Zeznania świadków były oczywiście mniej precyzyjne niż 20 lat temu, co skwapliwie zostało wykorzystane przez obronę. Wyrok 6 lat więzienia, który zapadł przed sądem frankfurckim, za dowolił wszystkich. Stwierdzono bowiem tym samym, że Strippel niesłusznie przesiedział w więzieniu 12 lat, za które wypłacono mu odszkodowanie w wysokości 150 000 DM!

W każdym chyba rzeczywistym procesie rewizyjnym, który całe kowicie ignoruje poprzednie, wiarygodne ustalenia z dokumentów i zeznań świadków, musiałby wywołać oburzenie opinii publicznej, podważenie zaufania do wymiaru sprawiedliwości w ogóle. W NRF proces ten stał się jednak tylko precedensem dla następnych tego typu spraw.

Oto bowiem inny zbrodniarz hitlerowski, Walter Hermann Fasold, mający dziś 67 lat, skazany 12 grudnia 1949 roku na dożywotnie więzienie, uprzykrzył sobie pobyt w zakładzie karnym w Butzbach i postanowił pójść w ślady Strippa. Już toczy się rozprawa rewizyjna, z całego świata przybyło 100 świadków, oczywiście na koszt sądu przysięgłych we

Frankfurcie. Fasold w 1943 roku, jako inżynier, kierujący jednym z działów zakładów (uznanych za zakłady zbrojeniowe) w Częstochowie, maltretował przymusowych robotników, przeprowadzał selekcje i organizował transporty „niezdolnych do pracy” do obozów koncentracyjnych z przeznaczeniem na śmierć. Niejednokrotnie inż. Fasold kierował więźniów obozu „Hasag Peltzer” również bezpośrednio do zastrzelenia na terenie cmentarza żydowskiego.

Fasold odsiedział ponad 20 lat. Liczy zapewne, że obecnie sąd przysięgłych nie da mu więcej niż 5 — 6 lat więzienia, zaś w tej sytuacji skarb państwa wypłaci mu jakieś 200 000 DM. Niezła suma. Wystarczy także na pokrycie różnorakich kosztów procesowych. Fasold jest tym bardziej pewny tak daleko idącego złagodzenia wyroku, że przeciwko wspomaganemu precedensowi Strippa. Ponadto niedawne uniewinnienie przed tymże sądem frankfurckim byłego dyrektora firmy DEGESCH, dr. Gerharda Petersa, który pilnował, aby produkowany przez tę firmę Cyklon „B” docierał w potrzebnych ilościach i na czas do wszystkich komór gazowych w obozach koncentracyjnych III Rzeszy.

Zadziwiające są poczynania bońskiej Temidy.

ADAM KNEPKOWSKI

Licze na 40 łózek. Czy nie za wcześnie?

— Tak, z tym, że równie szkodliwe są też przejawy samouspokojenia wśród społeczeństwa. Co zaś tyczy się Wolsztyna, to przed kilkoma laty społecznym sumptem wybudowano tam oddział przeciwgruźliczy. Służył on również powiatowi nowotomyskiemu i kościańskiemu. Była to naprawdę nowoczesna placówka. Przed dwoma laty, w trakcie rozbudowy szpitala, zaproponowano nadbudowę budynku tego oddziału. Ale kiedy po roku przebudowę kończono, oddział gruźlicy zamieniono na oddział internistyczny. Nikt nie zajął w tej sprawie o zdanie Wojewódzkiej Przychodni Przeciwigruźliczej, nie zainteresował się, gdzie mają być leczeni chorzy na gruźlicę i inne choroby płuc. W takiej sytuacji wolsztyński Wydział Zdrowia nie zaangażował nawet specjalistę-ftvziatry, specjalnie przeszkolonego przez nas do objęcia tamtejszej placówki.

— Doktorze sądzę, że w interesie społecznym należy domagać się reaktywowania działalności oddziału przeciwgruźliczego w Wolsztynie. Jest to tym ważniejsze, że w ostatnim czasie zmieniono również charakter sanatorium w Kownówku. Zmniejsza się więc jednocześnie liczba miejsc w sanatoriach przeciwgruźliczych naszego województwa.

Rozmawiał:

JERZY KNAPIK

Nowości polskiej techniki

„AMINOL” USZLACHETNIA PAPIERÓW

W Centralnym Laboratorium Przemysłu Ziemniaczanego opracowano metodę wytwarzania skrobi modyfikowanej, której nadano nazwę „Aminol”. W wyniku procesu, prowadzonego w temperaturze powyżej 100 stop. C przy stałym mechanicznym mieszaniu reagentów i intensywnym odprowadzaniu gazowych produktów reakcji, otrzymuje się kleik o niskiej i stabilnej lepkości.

Produkt wytworzony według nowo opracowanej metody przeznaczony jest głównie jako spoiwo do pigmentów przy powierzchniowym powlekanii papierów. Dotychczas uszlachetnianie papierów gorszej jakości prowadzono przez powlekanie ich pastami zawierającymi pigmenty, stosując skrobię utlenioną. Nowy preparat „Aminol” pozwala na otrzymywanie papierów o znacznej wodoodporności, co było niemożliwe przy wykorzystaniu skrobi utlenionej. Ta

korzystna własność „Aminolu” umożliwia otrzymanie papierów o lepszej zadrukowalności oraz wytwarzanie tapet zmywalnych.

PLAZMOWE CIĘCIE BLACH

Dużym osiągnięciem pracowników Zakładów Budowy Urządzeń Spawalniczych w Gliwicach są wysokiej klasy urządzenia, służące do plazmowego cięcia blach. Otóż zasada działania tych urządzeń polega na wykorzystaniu strumienia jonizowanego gazu, wytwarzającego temperaturę około 20 tys. stopni Kelvina, jako czynnika tnącego.

Nową metodę plazmowego cięcia blach wraz z urządzeniami wykonanymi w Zakładach Budowy Urządzeń Spawalniczych zastosowano do cięcia blach chromowych w Stoczni Gdańskiej.

O przydatności nowej metody i jakości specjalnie dla niej zbudowanych urządzeń najlepiej świadczyć doświadczenia. Okazało się bowiem, że zastosowanie plazmowej metody cięcia blach pozwala na wykonanie prac w czasie 15 razy krótszym, niż przy tradycyjnym sposobie cięcia. (A.B.)

W witrynie „Czytelnika”

W założonej jeszcze w 1909 przez Leopolda Staffa bibliotece „Sympozjon” restytuowanej potem po wojnie, ukazał się długi szereg prac związanych z filozofią sztuki, z pojęciami estetyki, z szerokim spojrzeniem na funkcję treści duchowych w życiu człowieka. Z powodzeniem bibliotekę „Sympozjonu” nadal kontynuują „Czytelnik”, wzbogacając naszą wiedzę o przemyslenia czołowych postaci filozofii i sztuki. W przekładzie Ireny Krońskiej i Jerzego Prokopiuka, ze wstępem tegoż ostatniego, po raz pierwszy dotarły do nas w języku polskim interesujące „Listy o estetycznym wychowaniu człowieka i inne rozprawy” Fryderyka Schillera. O wiele głębiej poznajemy przez to osobowość twórcy, jego dążenia do nieziszczalnej zresztą syntezy artystycznej i syntezy filozoficznej, jego poglądy na problemy wzniosłości, patetyczności, na wdzięk i godność, wszystko ukazujące w szerokim kontekście rozwojowym myśli ludzkiej.

W serii pamiętników przedstawił poszczególnych za wodów — w wyniku konkursu rozpisanego ongiś we współpracy z tygodnikiem „Polityka” — otrzymaliśmy nowy tom pt. „Pamiętniki chirurgów”, ze wstępem Macieja Iłowieckiego. Wybór miłośnicy wspomnienia pięciu lekarzy — chirurgów. Dyskurs czasowy jest wielki, panoramiczny, od września 1939 po dni współczesne. Podobnie odmienna jest sceneria, od sytuacji okupacyjnych czy w powstańczej Warszawie, przez czas odbudowy, po kraje Trzeciego Świata. Ale zawsze istnieje ogromny dramatyzm, na co dzień przez nas nawet nie podejrzewany. Tej pracy, obciążonej napięciem, nie tylko fizyczne, ale głównie psychiczne, związane z potrzebą nieustannego dokonywania wyboru. Na tle tego wszystkiego świadomość odpowiedzialności i właściwe pojmowanie roli lekarza. Jest to tom bardzo humanistyczny, ożywiający od nowa wiarę w człowieka, w wartości niewymierne, ale jakże istotne — duchowe.

Nietrudno w tej powieści doszukać się elementów auto biograficznych. Zdarzyło się, iż kiedyś sam długo tkwiem w środowisku niewidomych, popelnilem nawet książkę z tego zakresu, i wiem, jak zło żonw jest wymiar obserwacji, jak trudno jest niekiedy uchwycić subtelności psychologiczne absorpcji świata przez widzających i niewidzących. Pod względem obserwacji, wycucia, w najdrobniejszych nawet niuansach, powieść Katarzyny Witwickiej, jest bezbłędna. Powieść pod znanym tytułem „Kolory bez barw”, będąca

opowieścią o dorastaniu i dojrzewaniu niewidomego dziewczęcia, o jego specyficznej ciekawości świata, o przeżyciach duchowych, nie dościgłych pragnieniach, rezygnacjach i znów buntach przeciw swemu kalektwu. Piękna to książka, głęboka, stanowiąca artystycznie przetransformowane studium psychologiczne. Widziałbym tę książkę w wielkim nakładzie, może włączoną w obrobę zaleconych lektur szkolnych.

Z książką na ty

Inną powieścią, też humanistyczną i też sięgającą warstw psychicznych, choć zbudowaną na innej zasadzie — ostrego dramatyzmu, choć pisanej inną konwencją — ostrą, drapieżną — na równi godną zalecenia i poznania jest powieść Kazimierza Koźmiewskiego, jak zawsze zaabsorbowanego środowiskiem młodocianych — „Bunt w więzieniu”. Powieść ta, gdzie na jakiś sposób przebiega i zafascynowanie autora wie ziemiem (sam go doświadczył w okupacyjnych czasach) i psychiką więźniów, widzianą w kategoriach pedagogiki społecznej, oparta jest na autentycznym fakcie, który pobudził wyobraźnię pisarską. W efekcie powstał utwór trzymający w napięciu, gorzki, bezlitosny, ukazujący kłeskę tak młodocianych więźniów, jak zwłaszcza ich wychowawców i przyjętego przez nich modelu postępowania. Walorem dodatkowym po wieści jest styl Koźmiewskiego, daleki od ulizanej gładkości, zadzierzasty, pełen pasji i namietności.

Z kolei pragnęłbym zwrócić uwagę na antologię poetycką, w wyborze, przekładzie i ze wstępem Janusza Strassburgera, jednego z nie liczonych u nas znawców współczesnej literatury greckiej. „Poeci Nowej Grecji”, książka ładnie wydana, z greckimi w motywach przerywnikami opracowanymi przez Jorisa Varlamosa z Aten, prezentuje nam 80 poetów, wybranych, jak podaje we wstępie, na podstawie subiektywnych swych odczuć, utworów trafiających mu do serca, wyobraźni, pobudzających do refleksji.

A teraz o ulubionych seriach „czytelnikowskich”. W serii z „Nike” interesującym przyswojeniem będzie tom wybitnego pisarza argentyńskiego go nazwiskiem Jorge Luis Borges — „Alef”, przekład Zofii Chądzyńskiej i Andrzeja Sobol-Jurczykowskiego. Autor traktowany jest w swoim kraju jako nazwisko pierwszej wielkości i wzór nie jako prozy intelektualnej. O powieści w tomie zamieszczone jak można się domy-

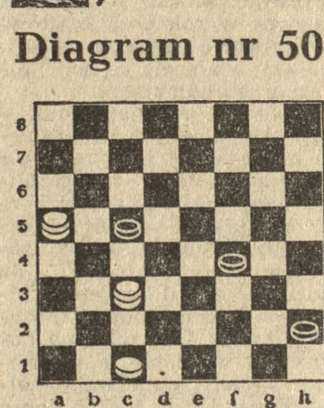
ślać, niektóre wsparte o własną autobiografię, bez reszty tkwią w osobliwym klimacie Argentyny, w specyficznie psychicznej jej mieszkańców, w krajobrazie.

W tej serii ponownie (po: „Najpóźniej w listopadzie”) prezentowany jest odbiorcy Hans Erich Nossack, pisarz zachodniemiecki, obsesyjnie tkwiący w niepokojach moralnych, tyjących własne go narodu. Nowa jego powieść „Sprawa d'Artheza” (przekład Teresy Jętkiewicz), wychodzący od kryminalnego śledztwa, wiedzie ku analizie postaw ciężko doświadczonych, „pobawionych biografii” intelektualistów niemieckich powojennej generacji obywateli NRF.

W serii „Głów wawelskich” ukazało się nowe wydanie „Trzynastu opowieści” Ksawerego Pruszyńskiego, natomiast miniaturowa seria „Poe ci polscy” przynosi tomik Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, przedwcześnie zmarłego (w Powstaniu Warszawskim) wybitnego poety młodego pokolenia.

EUGENIUSZ PAUKSZTA

Diagram nr 50

Białe zaczynają i wygrywają. W pozycji przedstawionej na diagramie białe nie mogą przeskoczyć stroniem słabszej w dorobieniu damki. Zatem czarne, biorąc pod uwagę liczbowa relację bier, miałyby szansę remisowe. Jednak muszą one przegrać. Rozwiązanie studium (p. diagram nr 50): 1. c3-a1, f4-e3. 1. ...h2-g1 2. a5-d2, f4-g3 3. d2-e3 i 4. a1-h2. 1. ...f4-g3 2. a5-e1, 2. a5-d2, e3-f2 3. d2-e1, f2-g1 4. a1-d4 i 5. e1-f2.

POLEKA Z KSIĄŻKAMI

Nakładem Wydawnictw Naukowo-Technicznych ukazały się: Adam Antón — „Rejestratory elektryczne”, str. 130, zł 13. Józef Budzowski i Zygmunt Drabant — „Metody analizy żywności”, str. 404, zł 37. Eugeniusz Nowak i Zygmunt Sawicki — „Pamięci maszyn cyfrowych” (konstrukcja i technologia), str. 325. Eugeniusz Olearczuk — „Zarys teorii użytkowania urządzeń technicznych”, str. 182, zł 18. Poradnik montażu urządzeń elektrycznych, str. 775, zł 90. Suszarnie zbożowe i urządzenia do aktywnego wietrzenia, str. 531, zł 73. Zbiór zadań z teorii maszyn cieplnych (II wydanie), str. 275, zł 50.

Wystawa w Muzeum Narodowym

50 lat ZSRR w walce o pokój

Dzisiaj w gmachu przy ul. Marcinkowskiego odbędzie się otwarcie wystawy „W walce o pokój” zorganizowanej z okazji 50-lecia ZSRR przez Muzeum Narodowe i Muzeum Historii Ruchu Robotniczego w Poznaniu. Wystawa obrazuje rozwój politycznego znaczenia Kraju Rad w świecie w ciągu pół wieku jego istnienia, akcentując w szczególności historyczną rolę Związku Radzieckiego w dziele utrwalania pokoju na świecie.

Organizatorzy zaprezentowali najistotniejsze momenty historii pierwszego państwa proletariatu w pokazowej liczbie atrakcyjnych zdjęć i plakatów,

a także dokumentów, czasopism, broszur, książek itp. Szeroką ekspozycję posiada znaczną wartość artystyczną, zabytową i dydaktyczną. Część z nich udostępniło Muzeum Plakatów w Wilnie.

Wystawę rozpoczyna reprodukcja dekretu o pokoju z 1918 roku. Dalej zobrazowano działalność ZSRR na arenie międzynarodowej w walce o pokój podczas m. in. wojny domowej czy działań interwencyjnych Zachodu. Zdjęcia i dokumenty przedstawiają pierwsze pokojowe kontakty Kraju Rad z państwami kapitalistycznymi.

W części wystawy, poświęconej działalności ZSRR w okre-

sie II wojny światowej, zaakcentowano m. in. stosunek władzy radzieckiej do sprawy polskiej i innych narodów uciemiężonych przez faszizm. Szereg zdjęć i dokumentów odzwierciedla wyzwalanie Wielkopolski przez Armię Czerwoną. Jest m. in. pierwszy numer „Głosu Wielkopolskiego” omawiający te wydarzenia.

I wreszcie okres po II wojnie — osiągnięcia państwa radzieckiego w zapewnieniu pokoju narodom Europy, aż po ostatnie wydarzenia polityczne. Polecamy uważnie zwracać uwagę szczególnie barwną część ekspozycji, mianowicie zbiór około 50 plakatów. (mb)

Telewizja w programie II nadała w ramach „Teatru TV” przerobioną do scenicznych wymogów prozę klasyczną współczesnego dziennikarstwa, „króla reporterów” — Egon Erwin Kisch. Ten dramatyczny utwór nosił tytuł „Pracznik” i — powiedzmy to od razu — nie zaprezentował należycie twórczości E. E. Kisch. Recenzje jakie ukazały się po tym przedstawieniu w stołecznej prasie, jednoznacznie oceniały je, jako nieporozumienie, mogące służyć za dowód, że nie wszystko, co zostało świetnie napisane, może służyć za kanwę do choćby tylko dobrego utworu scenicznego. Tak zatem Telewizja nie najfortunniej przedstawiła nam poziom pisarstwa Kisch. Warto zatem powiedzieć trochę o nim i o jego twórczości.

Przed wszystkim jakoś nie pasuje akurat do niego, użyte w pierwszym zdaniu tego felietonu określenie „król reporterów”. Bo po pierwsze jak można nazywać królem człowieka, który był — i to nie tylko z organizacyjnej przynależności — komunistą? Po drugie, w pojęciu niektórych dzisiejszych luminarzy dziennikarstwa, reporter — to skromny dostawca miejscowych informacji. Ten natomiast, kto pisze reportaże, powinien być zwany „reportażystą”. Niech i tak będzie chociaż jeden ze zbiorów swych, wydanych książkowo reportaży, sam Kisch zatytułował: „Szalejący reporter”, a nie „reportażysta”.

Trochę danych biograficznych: Egon Erwin Kisch (ur. 1885), był Czechem, piszącym po niemiecku, specjalizował się w problematyce społecznej. Po 1920 r. wstąpił do Komunistycznej Partii Czechosłowacji. Przebywał we Francji, uczestniczył w szeregach Brygad Międzynarodowych w hiszpańskiej wojnie domowej, w 1939 r. wyemigrował do Ameryki i kilka lat mieszkał w Meksyku, a w 1946 r. wrócił do Pragi. Zmarł w 1948 r., pozostawiając po sobie — oprócz wspomnianego „Szalejącego reporter” — takie zbiory wspomnień i reportaży, jak (chronologicznie, według lat powstawania) — „O carach, popach i bolszewikach”, „Raj amerykański”, „Chiny bez maski”, „Jarmark sensacji”...

Encyklopedia nazywa go „mistrzem reportażu literackiego”; był w swej twórczości głęboko zaangażowany we wszelkie sprawy ludzkie, bezkompromisowo walczył piórem z krzywdą społeczną, piętnował wyzysk i ciemnotę, demaskował kapitalizm i imperializm. Jego publicystyka swym ostrzem była zwrócona przeciw faszyzmowi we wszystkich jego odmianach.

Wstrząsające są Kischowskie opisy warunków pracy i bytowania górników z belgijskiego zagłębia węglowego w latach trzydziestych („Borinage — kraj czterokrotnie klasyczny”), oraz górników z Almaden w Hiszpanii („Ludzie w rękaw — rękaw w ludziach”), relacja z pobytu w Lourdes („Kąpie się w cudownej wo-

dzie”), o dramatycznych losach emigrantów słowackich, ciągnących za pracą do Ameryki („Z emigrantami przez Francję”), czy wreszcie reportaż „Noc sylwestrowa w Marsylii”.

Z rozbudowanego reportażu „Kołowrót w Monte Carlo”, napisanego w 1934 r., możemy dzięki Kischowi poznać nie tylko — opisywaną przecież tylokrotnie przez innych — atmosferę tego największego w Europie kasyna gry, lecz niejako przy okazji — także ostatnie stulecie dziejów księstwa Monako i jego władców. O tych władcach można się od Kisch dowiedzieć wcale ciekawych rzeczy. Na przykład:

Panujący księstwem do 1922 r. Albert miał syna (późniejszego Ludwika II), który będąc jeszcze infantem, czyli następcą tronu, przebywał jako oficer legii cudzoziemskiej w Algierze i tam dorobił się nieślubnej córki. Albert zmusił swego synalika do zaadoptowania małej Karoliny. Jej matce autentycznej Afrykance z zawodu pracce wolno było — jak to precyzuje Kisch — „wprawdzie być matką monarchini, ale nigdy żoną monarchy”. Przebywała ona na dworze księżym w ukryciu.

Ludwik II pozostał w bezennym stanie, a synem Karoliny (która notabene dwukrotnie się rozwiodła) z pierwszego małżeństwa jest obecny książę Rainier III, a właściwie po ojcu Louis Henri de Polignac, mąż byłej amerykańskiej aktorki Grace Kelly.

Inna ciekawostka: Karol III — władca Monako, w 1863 roku udzielił niejakemu panu Blankowi, poprzednio kelnerowi, potem uwiezionemu we Francji za jakieś historie gieldowe, a wreszcie kierownikowi kasyna gry w Homburgu (Hesja) koncesji na — cytujemy — „wykonywanie tego samego procederu” w Monako. Zbudował zatem p. Franciszek Blanc kasyno gry na skalistym występie „Spelunga” Blanc przechrzczył skalę, jako że nie podobalo mu się miano, przypominające „spelunkę”, i nazwał ją ku czci swojego książęcego figuranta Karola III — „Monte Carlo”.

Dodajmy jeszcze, dla uzupełnienia tej historyjki czymś swojskim, że umierając w 1871 r. Blanc zostawił żonie dwieście milionów złotych franków. Czy można tak bardzo się zatem dziwić, że wdowa po nim, z zawodu pokojówka jedną ze swych córek wydała za Księcia Konstantego Radziwiłła, a drugą za księcia Rolanda Bonaparte. Jak bowiem pisze Kisch, „największą ambicją owdowiałej pani Blanc było wydać obie córki za ludzi, wywodzących się ze szlachty, przedniejszej niż władcy Monako”.

Oto czego wszystkiego można się dowiedzieć, gdy po obejrzeniu w telewizji nie najłepszego przedstawienia „Pracznik” według E. E. Kisch, sięgniemy do oryginałów twórczości jednego z najświetniejszych dziennikarzy ostatniej doby.

ZDZISŁAW KADRA

PONIEDZIAŁEK

1 16.40 — „Zwierzyńiec”; 17.25 — „Echo stadionu”; 18.25 — „Teleskop”; 18.45 — „Eureka”; 20.05 — Teatr TV: „Matka” Karola Capka.

WTOREK

1 9 — „Chłopi” — film seryjny TVP, odc. III pt. „Zrębowiny”; 18.10 — „Książka w Twoim życiu”, program TWP; 18.40 — Z cyklu „Morskie spotkania”; 20.05 — „Dwo rze Białoruski” — film radz. z cyklu „Filmy, które warto zobaczyć”; 21.45 — Z Mieczysławem Piotrowskim rozmawia Aleksander Małachowski (z cyklu „Spotkanie z pisarzem”); 22.15 — „Kontakty”.

2 16.35 — „Zwierzyńiec”; 17.50 — „Za Odrą, za Łabą” — progr. publicyst.; 18.20 — „Prof. A. Kosi ba” — program pop.-naukowy z cyklu „Ludzie nauki”; 18.45 — Język rosyjski, lekcja 11; 20.05 — „Glob” — program publicyst.; 20.35 — „Ach te lata dwudzieste” — bulg. film muzyczny-baletowy; 21.05 — Słowniczek Kina Wersji Oryginalnej; 21.15 — Kino Wersji Oryginalnej; „Ucieczka hrabiego de Lavalette” z serii „Styenne u-

cieczki”; 22.10 — „Slim John” — kurs podstawowy jęz. angielskiego, powt. lekcji 4.

ŚRODA

1 8.15 — „Dworzec Białoruski” — film radz.; 12.45 — Mechanizacja rolnictwa; „Zaopatrzenie gospodarstwa w wodę”, cz. I i II; 16.40 — Dla młodych widzów: „Sekretarzy rodzinny”; 17.10 — Dla dzieci: „Mate kino”; 17.45 — Polski Film Dokumentalny — filmy S. Sprudina: „Gdynia” i „Wielkie regaty”; 18.25 — „Teleskop”; 18.45 — „Start”; 19.45 — Młodzieżowy Dwutygodnik Publicystyczny; 20.05 — „Pułkownik Jenatsch”, film franc. z serii „Styenne ucieczki”; 21 — „Świat i Polska”; 22.40 — Wiadomości sport. i sprawozd. sportowe.

2 16.45 — „Leć pieśń przez świat” — śpiewa Chór PR i TV w Krakowie; 17.10 — „Świat w kamerze naszych reporterów” — filmy Tele-Aru; 17.45 — „Po drugiej stronie Bałtyku”; 18.45 — Język francuski, lekcja 31, cz. II; 20.35 — Teatr Sensacji; „Tecuara” („Pajeczyna”, cz. II); 22 — Język rosyjski, powt. lekcji 11.

CZWARTEK

1 8.05 — „Pułkownik Jenatsch” — film franc. z serii „Styenne ucieczki”; 16.40 — „Ekran z bratni- cami”; 17.45 — PKF; 17.55 — „Armeńska SSR” — z cyklu „ZSRR-50”; 20.05 — Teatr Sensacji;

PIĄTEK

1 8.25 — „Czarownicy w garnitu rach” — film dokument. włoski; 16.40 — Dla dzieci: „Pora na Telefora”; 17.25 — „Nie tylko dla pań”; 17.45 — „Piosenki w mundu-

SOBOTA

1 11.25 — „Anna Karenina” — film radz.; 15.30 — „Z koszar i poligonów”; 16.40 — Dla młodych

widzów: „Starcie” („Czy lubisz piosenkę?”) i rep. filmowy „Zawisa Czarna”; 17.40 — „Turystyka i wypoczynek”; 18 — „Spotkania z przyrodą”; 18.35 — „Pegaz” — magazyn kulturalny; 20.15 — „Zapraszamy na sobotę wieczór”; 21.50 — „Anna Karenina” — film radz.

2 16.35 — „Pomniki pamięci narodu” — radz. film dokument. z cyklu „Z wizytą w Kraju Rad”; 16.55 — „Gwiazdy cyrku” — progr. rozrywk.; 17.45 — Polski Film Dokumentalny; 18.25 — „Neser z krokodylowej skóry” — franc. nowela kryminalna; 18.50 — „Pomiedzy oceanami” („Świat, który nie może zginąć” — ang. seryjny film dokument., odc. XI); 20.15 — „Obrazy, obrazy z dziejów cywilizacji europejskiej”, odc. V; 20.45 — „Egzamin” — film bulg.; 21.45 — Gra septet Bojadziejewa; 22.15 — „Film grozy” — progr. poruszający problemy socjologiczne filmu grozy.

NIEDZIELA

1 7.35 — TV Kurs Rolniczy; 9 — Dla młodych widzów („Naokoło świata”, TV Klub Śmiały, Wi zyta w kinie, „Pan Boomhauer wkracza do akcji”, film z serii „Mój przyjaciel Ben”, „Zrób to sam”); 10.20 — Sportowy magazyn sprawozdawczy, w tym sprawozd. z meczu bokserskiego Polska — Rumunia; 12.30 — Z cyklu „Czas i ludzie” — film dokument. prod. radzieckiej pt. „Ze starych kro-

nik”; 14.10 — Zapowiedź II Festiwalu TV Widowisk Lalkowych dla dzieci. W programie „Jak być odważnym” Hanny Januszkiewicz; 15.25 — Koncert Laureatów; 16.25 — wale Pięni Zaangażowane; 16.50 — „Piórkami i węglem”; 17.50 — „Przyjaźń” — teleturniej; 18.25 — Z cyklu „Żywoty pań sławnych”; 18.45 — „Entuzjastki”; 20.05 — „Wesele”; 20.45 — PKF; 21.05 — „Od Kaula”; 20.55 — „Melodie i Melodie kazu do Altaju” („Melodie i Melodie Ekranu”); 22.05 — Magazyn sportowy; 23.05 — „Koziołki”.

2 14.30 — „100 lat i 10 dni Budapesztu” — rep. filmowy; 15.05 — Dla młodych widzów: „Sport i zabawa” — progr. TV NRD; 16.05 — „Powrót na Ziemię Zachodnią” („Polska oczami dokumentalisty (1945-1970); 17 — „Janikowe imię nigdy nie zginie” (Encyklopedia Tatrzańska); 17.30 — „Jak być kochanym” (film Wojciecha Hasa); 20.05 — „VII Symfonia Leninska”; 20.45 — Dymitra Szostakowicza w wykonaniu Wielkiej Orkiestry Symfonicznej PR i TV w Katowicach; 20.55 — „Zary przykładać”; 21.55 — wantesa („Klasyczny humor”); 22.55 — „Nie każdemu stawiają pomnik”.

CODZIENNE w programie 1 i 2: Dobranoc — 19.20 oraz w programie 1 — Politechnika w niedzielę o godz. 15.20 i 22.40 w środę — o godz. 15.20 i w piątek o godz. 15.20 i 22.45. (ad)

Przed drużynowymi MP

Przygotowania wielkopolskich zapaśników

W rozegranych w roku jubileuszowym 50-lecia Polskiego Związku Zapaśniczego mistrzostwach w stylu wolnym i klasycznym, reprezentanci wielkopolscy mają do zanotowania bardzo skromny dorobek.

Potwierdza to fakt, że w naszym okręgu panuje w dalszym ciągu kryzys, datujący się zresztą od wielu lat. A przecież po wojnie, przez długi okres Wielkopolska utrzymywała się zawsze w czołowie krajowej.

Skromny bilans wspomnianych mistrzostw Polski wyraża się zdołaniem w stylu klasycznym jedynie tytułu mistrza Polski przez reprezentanta Cybiny Dykerta w wadze do 48 kg. W stylu wolnym za wodnika Grunwald — Steczyk, wywalczył tytuł wicemistrza Polski w wadze do 52 kg. Dorobek więc bardzo skromny.

Prezes POZZ — J. Moczyński głuszenie więc skierował cały wysiłek trenerów na wychowanie młodzieży. Czy okręg zdoła jednak do przyszłego roku zmobilizować w obu stylach pełnowartościowe dziesiątki zawodników, mających startować w reaktywowanych Polskich mistrzostwach? Działacze POZZ mają nadzieję, że wśród wielkopolskich zawodników znajdą się również tacy, którzy za silną naszą kadre narodową. Z niej mają zostać wyłonieni zawodnicy, którzy wystąpią na najbliższych mistrzostwach świata (1974 r.) w Polsce, których organizatorem będzie okręg katowicki.

Mistrzostwa będą jedną z pierwszych ważniejszych prób przed turniejem olimpijskim 1976 r. w Montrealu.

W walkach podczas ostatnich mistrzostw Polski — jak twierdzi obserwatorzy — dominował już bar-

Hokej na lodzie

Zagłębie Sosnowiec gra w Poznaniu

Dzisiaj i w niedzielę rozegrane zostaną ostatnie spotkania I rundy rozgrywek o mistrzostwo II ligi hokeja na lodzie.

W tabeli prowadzi drużyna Zagłębia Sosnowiec i Unii Oświęcim. Poprawili swa lokatę hokeiści Zjednoczonych z Wrzesni, po ostatnim udanym występie na lodowisku w Łodzi. Zjednoczeni dwukrotnie pokonali tam zespół Włocławskiego Zgierz i znajdują się na 7 miejscu.

Drużyna ta, po niezbyt udanych występach na początku rozgrywek, gra coraz lepiej i ma obecnie duże szanse utrzymania się w gronie drugoligowców. Na ile stwierdzenie to jest słuszne przekonamy się już dzisiaj i w niedzielę. Kiedy to Zjednoczeni grać będą na „Bogdance” z liderem — Zagłębiem Sosnowiec. W drużynie z Sosnowca występują zawodnicy bardzo doświadczeni, potrafili grać mądrze i skutecznie. Czy rutyna zwycięży w pojedyńku z ambicją i wolą zwycięstwa — o tym przekonamy się już dzisiaj. Początek meczu — godz. 19.30 (zb)

Brydż sportowy dla niestowarzyszonych

Brydż sportowy cieszy się coraz większą popularnością. Pisaliśmy już o sukcesie w rozgrywkach ekstraklasy, drużyny Budowlanych.

Kilka dni temu w Pałacu Kultury rozegrano finał okręgowy indywidualnych mistrzostw Polski. Zwyciężył w nim Jerzy Marciniak (Wojewódzka Przychodnia Przecławiecka), przed Jerzym Jasaszkim (Polonia) i Lesławem Kasowskim (WZKB).

Poza rozgrywkami ligowymi odbywały się często różne turnieje dla niestowarzyszonych. Od kilku tygodni, staraniem Zarządu Okręgu PZBS, organizowane są turnieje popularne w których uczestniczy 30-40 par. Turnieje takie odbywały się w każdą niedzielę w świetlicy Gazowni przy ul. Grobla 15.

W osmym już turnieju, zwyciężyli pp Stocinscy (WZKB), przed Rzonca—Wiedawskim (Polonia) i Białkiem—Winięckim (Sek—Politechnika, (zb)

Koszykarze Śląska pokonali Włochów

W rozegranym we Wrocławiu, w obecności ponad 1500 widzów, pierwszym spotkaniu koszykówki mężczyzn w 1/8 finału Pucharu Zdobywców Pucharów Śląsk Wrocław wygrał z Mobilquattro Mediolan 69:60 (29:33). Mecz stał na dobrym poziomie. Pasjonująca była zwłaszcza druga część spotkania. Kiedy Śląsk pokazał szybkość i skuteczną koszykówkę.

Najwięcej punktów zdobyli: dla Śląska: Białowas i Hnida po 14, dla Mobilquattro: Barlucchi — 27 i Jura — 20. (ad-o)

Sport na antenie

Poznańska Rozgłośnia Polskiego Radia nada w niedzielę 10 bm. o godz. 19.15 sprawozdania ze spotkań: piłki ręcznej Grunwald — Spójnia i koszykarek Olimpia — AZS, na UKF w paśmie 69,74 MHz.

Przed Rajdem Monte Carlo

Z Monte Carlo nadeszły pierwsze informacje o ilości startów na poszczególnych punktach startowych. W tegorocznym rajdzie Warszawa gościła 40 załóg, w którym 42 RMC z naszej stolicy wyruszy zaledwie 16 samochodów, w tym 5 polskich. Ze słynnych na zisk na liście figuruje jedynie Fin — Toivonen. Start do rajdu nastąpi 19 stycznia 1973. (ad-o)

Boks

Polonia Leszno przyjmuje zapisy

Dzięki wydatnej pomocy finansowej i materialnej wojewódzkich i miejscowych władz sportowych, Polonia Leszno reaktywowała działalnosc sekcji bokserskiej. Treningi tej sekcji odbywają się pod okiem zasłużonego instruktora — wychowawcy wielu utalentowanych pięściarzy — Jana Pawlaka. Przy sekcji utworzono ostatnio szkołę bokserską. Zajęcia prowadzi tu znany pięściarz — instruktor Stanisław Kamiński.

Zapisy do sekcji i szkoły bokserskiej przyjmuje się każdego dnia (oprócz soboty) w sekretariacie KKS Polonia przy ul. Tama Kolejowa 1a w godzinach od 17-19. (R)

Tenis

Australijczycy w Pucharze Davisa

W 1973 r. w daviscupowej reprezentacji Australii wystąpią prawdopodobnie b. zawodowcy — John Newcombe i Ken Rosewall. Australia dąży do odzyskania Pucharu Davisa.

— Na przestrzeni ostatnich 6 lat nie mogłem występować w rozgrywkach pucharowych, ponieważ obowiązywał mnie kontrakt zawodowy z grupą WCT — oświadczył b. mistrz Wimbledonu John Newcombe. Obecnie kontrakt wygaś i wiosną przyszłego roku będę mógł grać razem z Rosewallem w Pucharze Davisa. Wierzę, że odbierzemy puchar Amerykanom.

Tragiczny wypadek młodego zjazdowca

Tragiczny wypadek wydarzył się na trasie biegu zjazdowego w Rohrmos w Austrii. Podczas treningu poniósł śmierć 17-letni narciarz austriacki Artur Gobber. Inny zawodnik, podczas tego samego treningu, odniósł poważne obrażenia. Stwierdzono, że trasa nie była odpowiednio zabezpieczona. (ad-o)

TRAFIGH SKRESLEN
= 500.000 ZŁ
KOZIOŁKI

Praca Nauka

Tańców towarzyskich — wyucza Adela Szczurkówna, Poznań, al. Marcinkowskiego 2a, parter. 31181g

Profesor liceum udziela lekcji matematyki, fizyki, chemii, rosyjskiego. Tel. 67-25-02. 31815g

Sprzedaż

Pierścionek szmaragdów sprzedam, cena 35.000. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 31906g.

Narty młodzieżowe tanio sprzedam. Poznań, Solna 1 m. 2. 31834g

Palnik c. o. na ropę, duży skł. automatyczny, sprzedam. Telefon 55-900. 31804g

Sprzedam okazynie mag. netofon Tonnelle. Telefon 67-93-58. 32046g

Nowoczesny wózek sprzedam. Strzelecka 33 m. 7. 32076g

Samochody

Kupię Trabant Combi. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 32002g.

Sklepy Spółdzielczości Zaopatrzenia i Zbytu „SAMOPOMOC CHŁOPIŃSKA”
prowadzą do końca 1972 roku
SPRZEDAŻ PREMIOWA
• artykułów konfekcyjnych,
• artykułów gospodarstwa domowego.
Dla nabywców — możliwość wylosowania nagród rzeczowych wartości ca 200 tys. zł.
1771-K1

Zguby Różne

Zgubiono dowód rejestracyjny nr PH-90-49, wydany przez Wydział Komunikacji w Pleszewie, na nazwisko Jan Pinkowski, Raszków. 926p

Samochodowe, motocyklowe artykuły poleca sklep Motospół, Szewska 9. 31344g

Wypożyczalnia najmłodniejszej garderoby ślubnej welonów, nakryć do chrztu. Mickiewicza 20. 31300g

Lekarz dentysta Danuta Czyż — Giełkin zawiadamia o nowym numerze telefonu 67-61-43, przyjmuje pacjentów godz. 16-18 — Olszynka 8, narożnik Pałacza — Grunwaldzkiej. 31839g

Matrymonialne

Wigilie dla samotnych urządzają w dniu 23 grudnia br. Biuro Matrymonialne „Małżeństwo”, Poznań, Li belta 29. Zaprośeni do nabywania w Biurze „Małżeństwo” w godz. 15-19. 32009g

Kawaler lat 38 pozna przy stołach panów do lat 33. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 31610g.

Pracownicy poszukiwani

Wielkopolskie Okręgowe Zakłady Gazownictwa w Poznaniu — zatrudnia zaraz na terenie budowy Odazotowni Gazu pow. Ostrow Wlkp.:

— INŻYNIERA BUDOWNICTWA LĄDOWEGO na stanowisko głównego specjalisty z jednoczesnym pełnieniem funkcji inspektora nadzoru — wymagane wyższe wykształcenie techniczne, uprawnienia budowlane oraz 5 lat praktyki zawodowej;

— INŻYNIERA ELEKTRYKA na stanowisko głównego specjalisty d/s elektrycznych z równoczesnym pełnieniem funkcji inspektora nadzoru — wymagane wyższe wykształcenie techniczne, uprawnienia do wykonywania wszelkich robót elektr., tj. V grupa bhp oraz 5 lat praktyki zawodowej.

Miejscem pracy dla wyżej wymienionych jest rejon Ostrowa Wlkp.

WOZG — Zakład Gazowniczy Poznań — zatrudni zaraz INŻYNIERA INSTALACJI SANITARNYCH na stanowisko kierownika gospodarki wodno — ściekowej.

Miejsce pracy Poznań. Płaca zgodnie z obowiązującym taryfikatorem płac dla przemysłu gazowniczego. Blizszych informacji udziela i oferty przyjmuje Dział Osobowy WOG Poznań, Grobla 15, pok. nr 212. 9843-K1

Poznańskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Gastronomicznego — Oddział Kawiarni i Barów Mlecznych — przyjmie do pracy:

— ZMYWACZKI,
— POMOCE KUCHENNE,
— POMOCE CUKIERNICZE,
na pełny i niepełny wymiar godzin. Praca 2-zmianowa.

Przyjmujemy również pracowników na dojazd (bliska odległość od Poznania). Zgłoszenia należy kierować do Działu Spraw Osobowych Oddz. Kawiarni i Barów Mlecznych w Poznaniu, ul. Ratajczaka 18, tel. 551-84 w godz. od 10-13. 9784-K1

† Dnia 8 grudnia 1972 r. zmarł, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, tatus, brat, szwagier i zięć, przeżywszy lat 62.

dr med. WITOLD KRENZ

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 13 z kościoła parafialnego w Piaskach.

W smutku pogrążone
żona, dzieci i rodzina
Piaski, pow. Gniezno. 32044g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 8 grudnia 1972 r. zakończyła swoje pracowite życie, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, teściowa i babcia, w wieku lat 76.

STANISŁAWA BURDAJEWICZ

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 8.40 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążeni
córnka, syn, wnukowie i rodzina
Poznań, Dzierżyńskiego 75 m. 18. 32085g

† Dnia 7 grudnia 1972 r. zmarł nagle, przeżywszy lat 28, mój drogi mąż i tatus, śp.

BOGDAN PRZYBYLSKI

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 14 na cmentarzu przy kościele w Swarzędzu.

W smutku pogrążone
żona z córeczką i rodzina
Swarzędz, Sienkiewicza 1. 32054g

† Dnia 8 grudnia 1972 r. odeszła od nas, opatrzona Sakramentami św., moja żona, nasza matka, teściowa i babcia, przeżywszy 61 lat

STANISŁAWA NOWAK z domu Kmiecik

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 9.15 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążony
mąż z rodziną
Poznań, ul. Grochowska 86 m. 10. 32078g

† Dnia 4 grudnia 1972 r. zmarł tragicznie ukończony mąż i tatus, najdroższy syn, brat, zięć, szwagier i wujek, przeżywszy lat 34, śp.

WŁODZIMIERZ KRZYWIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 9 bm. o godz. 12.10 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pogrążone
żona z córką i rodziną
32026g

† W dniu 8 grudnia 1972 r., przeżywszy lat 87, zmarła nasza najdroższa matka, babcia, prababcia i teściowa, śp.

ELEONORA WDOWICKA z domu Kostańska

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 14 na cmentarzu w Puszczykowie.

W głębokim smutku pogrążona
RODZINA
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
Puszczykowo, ul. Podleśna 10. 32058g

W dniu 5 grudnia 1972 r. zmarł śmiercią tragiczną nasz długoletni i sumienny pracownik

WŁODZIMIERZ KRZYWIŃSKI

Rodzinnie Zmarłego wyraży głębokiego współczucia składają:

Dyrekcja, Rada Zakładowa, Rada Robotnicza oraz pracownicy Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Poznaniu

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 9 grudnia 1972 r. o godz. 12.10 na cmentarzu na Górczynie. 9818-K1

W dniu 7 grudnia 1972 r. zmarł w wieku 63 lat nasz najdroższy mąż, brat, ojciec, teść, dziadek i szwagier

dr Zdzisław Karol PUKACKI lekarz

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 9 bm. o godz. 14 na cmentarzu junikowskim, o czym w głębokim smutku i żalu zawiadamiają

żona, siostra, córka, syn, synowa, zięć, wnuki, szwagierka i szwagrowie
Poznań, Kasztelanska 45.
Prosimy o nieskładanie kondolencji. 32019g

† Dnia 7 grudnia 1972 roku zmarł po ciężkich cierpieniach, w wieku lat 73, śp.

LEON FURMANOWICZ

b. kapitan 8 pułku artylerii przeciwlotniczej w Toruniu, jeniec Ofłagu w Murnau, członek ZBoWiD.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 14 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku i żalu pogrążone
córnka i wnuczka z mężami,
siostra i rodzina
32071g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 6 grudnia br. zakończył swoje życie, opatrzony Sakramentami św., w wieku 90 lat, mój pracowity mąż, troskliwy ojciec, dziadek i pradziadek, szwagier i wujek

LEON LORENC powstaniec wielkopolski

Msza św. i pogrzeb odbędą się w sobotę, dnia 9 bm. o godz. 14 w Rogoźnie.

O bolesnej stracie zawiadamia

RODZINA
32038g

† Dnia 7 grudnia 1972 roku zmarł po długich i ciężkich cierpieniach mój najdroższy mąż, ojciec, brat, teść i dziadek, przeżywszy lat 70, śp.

KAZIMIERZ ŚWITALSKI emeryt Zakładu Energetyki

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 13 na cmentarzu na Miłostowie (Główna).

Pogrążona w smutku
żona z rodziną
Poznań-Antoninek, Sędziwoja 3. 32051g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 7 grudnia 1972 r. odszedł od nas po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, teść i dziadek, w wieku 75 lat

WOJCIECH UCIŃSKI powstaniec wielkopolski

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 13.40 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążeni
żona, syn, synowa i wnuk
Poznań, Świerczewskiego 31 m. 19. 32077g

Dnia 6 grudnia 1972 r. zmarł nagle nasz długoletni pracownik

CZESŁAW JAKUBOWSKI

W Zmarłym straciłm serdecznego kolegę i przyjaciela.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 9 grudnia 1972 r. o godz. 9 na cmentarzu na Junikowie.

Rodzinnie Zmarłego wyraży szczerzego współczucia składają

Dyrekcja — POP — Rada Zakładowa oraz współpracownicy Wojewódzkiego Przedz. Produkcji Pomocniczej w Poznaniu 31995g

W dniu 7 grudnia 1972 r. zmarła moja kochana żona

AGNIESZKA JEZERSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 11. XII. br. o godz. 10.50 na cmentarzu górczyńskim,

o czym zawiadamia w smutku pogrążony

Poznań, ul. Skośna 16 m. 6a. MAZ 32062g

Dnia 7 grudnia 1972 r. zmarł nagle nasz najukochańszy syn, brat i szwagier, przeżywszy lat 28

BOGDAN PRZYBYLSKI

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 14 na cmentarzu przy kościele w Swarzędzu,

o czym zawiadamiają

rodzice, siostra i szwagier
Swarzędz, ul. Sienkiewicza 4. 31996g

† Dnia 7 grudnia 1972 r. zmarła po długich cierpieniach, nasza najukochańsza siostra, szwagierka i ciocia, śp.

JANINA BANACH

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 9 bm. o godz. 13.50 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

Pogrążona w głębokiej żalobie

RODZINA
32035g

† W dniu 7 grudnia 1972 r. zmarła, namaszczone Olejami św., nasza najdroższa, ukochana i nigdy niezapomniana siostra, szwagierka i ciocia, przeżywszy lat 89, śp.

JADWIGA NOWICKA

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 13.05 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążone
siostry i rodzina
Poznań, Fabryczna 13a m. 8. 32017g

† W dniu 7 grudnia br. zmarł, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 53, mój najdroższy mąż, brat, szwagier, zięć i wujek, śp.

WŁADYSŁAW BOROWIAK

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 9 bm. o godz. 12.15 na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążona
żona z rodziną
Poznań, Os. Jagiellońskie 94 m. 15. 32003g

Nowe oblicze Warty

Na terenie wschodnich powiatów województwa poznańskiego Okręgowy Zarząd Wodny prowadzi systematycznie na Warcie — regulację koryta rzeki, ubezpieczenia przyległych do niej gruntów rolnych, wałów przeciwpowodziowych i położonych poza nimi osiedli miejskich i wiejskich.

Regulacja Warty oraz projektowana w 1974/78 roku budowa dużego zbiornika wodnego, gromadzącego nadmiar wody wiosennych, na pograniczu województwa poznańskiego i łódzkiego, pozwolą w przyszłości skutecznie zapobiegać wiosennej groźbie powodzi stwarzając jednocześnie możliwości racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi w rolnictwie i przemyśle.

W Poznaniu OZW porządkuje koryto Warty od 1966 roku. Prace mające na celu podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, lepsze przystosowanie rzeki do żeglugi i turystyki wodnej oraz poprawę warunków sanitarnych i estetycznych wykonano już w środkowym biegu rzeki przez miasto. W stolicy Wielkopolski zakończenie robót regulacyjnych nastąpi około 1978 roku. Natomiast w najbliższym czasie podobne prace jak w Poznaniu rozpocznie się w Sieradzu, Uniejowie, Kole, Koninie, Śremie, Sierakowie, Międzybóżu, Skwierzynie i Gorzowie Wlkp.

Opracowano już dla terenów nadwarciańskich wszystkie pomiary i dokumentację techniczną, jednak wysokie koszty regulacji (dla jednego miasta np. powiatowego — 30—40 mln zł) dyktują etapowe — wieloletnie prowadzenie inwestycji. O kolejności przystąpienia do robót na danym odcinku zdecydować będzie potrzebny komunalny miasto i stopień jego zagrożenia powodziowego. Pierwszy etap obejmujący większość miejscowości nad Wartą, zakończy się około 1980 roku.

W br. przystąpiono już do prac w okolicach Sieradza (woj. łódzkie) pod Uniejowem oraz powyżej i poniżej Kola.

Jednocześnie z nowymi inwestycjami w budownictwie wodnym dokonuje się konserwacji i remontów istniejących już budowli zabezpieczających. (br)

Wiosenny wylew Warty, na odcinku Konin — Pyzdry. Po przeprowadzeniu prac regulacyjnych podobnych sytuacji na rzece nie będzie.

Fot. — Archiwum

Stomilowski „bank pomysłów“

Miliony złotych dały młode ręce

W Zakładach Metalowych Przemysłu Gumowego „Stomil” w Środzie zakończyła się wczoraj narada członków ZMS — uczestników turnieju młodych mistrzów techniki, z zakładów podległych Zjednoczeniu Przemysłu Gumowego „Stomil”.

Omawiając dorobek młodziży w ruchu nowatorskim Zjednoczenia inż. Wiktor Jurczakowski z-ca dyrektora stwierdził, że w minionym pięcioleciu, w skali zjednoczenia, wpłynęły 824 pomysły racjonalizatorskie, z czego 507 znalazło już zastosowanie w produkcji. Efekty młodzieżowego ruchu racjonalizatorskiego są znaczne, sięgają bowiem kwoty 55 milionów złotych. Mówca podkreślił, że osiągnięcia młodych mistrzów techniki średniego zakładu wysuwają wielkopolską placówkę na czołowe miejsce w kraju.

Omawiając cenniejsze pomysły wskazał m. in. na projekt inż. Bohdana Kiryluka z zakładu w Środzie. Opracował on urządzenie pneumatyczne do gniecia korpusów zaworów. Przy rząd ten opatentowany i stosowany w produkcji poprawił warunki bhp oraz wielokrotnie zwiększył wydajność. Niemniej cenny wniosek zgłosiła młodzież ZMS z Podgórzyna. Opracowała ona nową technologię nakładania okładzin gumowych na walce. Dotąd walce takie sprowadzaliśmy z Wielkiej Brytanii. Polski patent daje rocznie 12 mln. zł. oszczędności.

Na temat roli organizacji technicznych w rozwijaniu ruchu

Powiat nowotomyski jest pod pewnym względem nietypowy w naszym województwie. Chociaż jest to region rolniczy (brak tu wielkich zakładów przemysłowych), przecież leży na jego terenie aż 6 miast: Buk, Grodzisk, Łwówek, Opalenica, Zbąszyń i sam Nowy Tomyśl.

Jaka przyszłość czeka każde z tych miast i w jaki sposób realizowane będzie — zapowiadane przez władze powiatowe — ożywienie życia gospodarczego i kulturalnego? Odpow-

wiedzi na te pytania znaleźć można w planach rozwoju, które — dla każdego miasta osobno — opracowane zostały przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

Zacznijmy od Nowego Tomysza. Decydującą rolę w przyszłości tego miasta odegrają zapewne inwestycje związane z rozbudową fabryki Narzędzi Chirurgicznych (160 mln zł). Inwestycje towarzyszące rozbudowie „Chify” wpłyną na poprawę warunków socjalnych załogi i mieszkańców miasta. Polepszą się znacznie warunki życia w mieście z chwilą wybudowania oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacji sanitarnej oraz wykonania modernizacji sieci wodociągowej i gazowej.

Przybędzie też sporo nowych mieszkań. Powiatowa Spółdzielnia Mieszkaniowa do roku 1974 zakłada oddanie do użytku około 100 mieszkań. W trakcie realizacji jest obecnie 30-rodzinny budynek mieszkalny rad narodowych oraz 12-rodzinny dla służby zdrowia. Rejon Eksploatacji Dróg Publicznych rozpoczął również realizowanie takiego budownictwa. W przyszłym roku Powiatowa Spółdzielnia Usług Wielobranżowych rozpocznie budowę 5-rodzinnego budynku mieszkalnego.

Zgodnie z opracowanym programem, ul. Mickiewicza przeobrazi się w ciąg handlowy, spełniający rolę centrum. Urochomi się tutaj obok występujących już branż sklepy „Jubiler” i „Foto-Optyki”.

W czynnie społecznym buduje się — jak już informowaliśmy — nowotomyski Ośrodek Sportu i Wypoczynku Powsta nie m. in. basen kąpielowy, boiska, ośrodek sportów obronnych, tor saneczkowy, skocznia narciarska, mini ZOO — kawiarnia, liczne kioski gastronomiczne itp. W tym roku mieszkańcy miasta wykonali czynny wartości 600 tys. zł.

W największym mieście powiatu, Grodzisku, przybędzie w najbliższych latach kilkaset nowych stanowisk pracy. Wybudowana zostanie Wytwórnia Pasz zatrudniająca około 150 osób w tym 50 kobiet, rozlewnia wód mineralnych zatrudniająca około 200 osób w tym 140 kobiet, piekarnia WSS i GS o łącznej wydajności około 9,5 tony na dobę, rozbudowana będzie browar. Spółdzielnia Inwalidów „Wielkopolska”, Grodziska Spółdzielnia Pracy oraz „Growag”.

W roku 1974 rozpoczęta ma zostać budowa sanitarnej sieci kanalizacyjnej łącznie z oczyszczalnią. Opracowany dla Grodziska program zakłada również uruchomienie usług w zakresie naprawy sprzętu gospodarstwa domowego, mechaniki pojazdowej, ślusarstwa, blacharstwa i lakiernictwa.

Pod koniec tej pięcioletki powstanie w mieście nowa szkoła gminna z dwoma salami gimnastycznymi i ośmioma mieszkaniami.

A co dzieć się będzie w innych miasteczkach powiatu? W Opalenicy nowe ujęcie wody nie wyposażone zostanie w hydrofornię i stację uzdatniania. Do roku 1975 zakończona będzie uzbudowa terenów pod budowę nowego osiedla mieszkaniowego. Rozbudowywana zostanie Szkoła Podstawowa nr 2 oraz Miejski Dom Kultury. Ponadto wybudowana ma być nowa restauracja, dom handlowy oraz pawilon handlowy na osiedlu „Centrum”.

W Buku najważniejszą sprawą jest zaprowadzenie modernizacji wodociągu, kanalizacji deszczowej oraz ulic. Na osiedlu spółdzielczym powstanie pod patronatem MHD szereg placówek handlowych i usługowych. W tej pięcioletce zostanie zmodernizowany Ośrodek Zdrowia.

Kilka słów o dwóch miastach o bardzo odmiennym charakterze: Zbąszyniu — centrum turystycznym powiatu oraz Łwówku stolicy podregionu w bitnie rolniczej. Nadal utrzymują one swój specyficzny charakter. W Zbąszyniu np. baza turystyczna poszerzy się o nową restaurację oraz piekarnię. Budownictwo mieszkaniowe rozwijać się będzie głównie w oparciu o ZPO „Romeo”. Zakład ten w najbliższym czasie zatrudni dalszych 120 osób.

Łwówek nadal będzie spełniać funkcję usługowo-rolniczą. Rozbudowane zostaną zaplecza CS oraz MHD. W latach 1974—75 przewiduje się budowę Wiejskiego Domu Towarowego, masarni, kawiarni, siedziby Banku Spółdzielczego i Domu Nauczyciela. Rozbudowany też ma być Dom Kultury.

Kilka miast — wiele problemów. Jak gospodarować powierzchnią złotówkami? Oto problem, nad którym głowią się nowotomyscy radni. Są to rozmyślenia optymistyczne, zanoszą się bowiem na to, że w tych miastach powinno się z roku na rok coraz lepiej mieszkać.

MAREK PRZYBYLSKI

Z Obornik Budowlanym lżej pracować

Dla budowlanych nastał obecnie trudny okres, w robotach na wolnym powietrzu dokuca chłód i częste opady. Dlatego też liczy się każda inicjatywa, zmierzająca do ulżenia im w pracy. Z myślą o zapewnieniu załóżce dobrych warunków pracy, a co za tym idzie — o utrzymaniu właściwej wydajności pracy, Rada Zakładowa obornickiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego rozpoczęła wydawanie gorących zup przebywającym na budowach. Akcja ta potrwa do końca marca przyszłego roku.

TEATRY

W POZNANIU
POLSKI — g. 19 „Ożenek”,
OPERA — g. 19 „Katarzyna Izmailowa” (wzniesienie),
OPERETKA — g. 19 „Dziękuję ci Ewo”,
MARCINEK — g. 11 „Błękitny jeź”,
SCENA MŁODYCH — g. 19.15 „Serdeczny stary człowiek”,
KABARET „TEY” (Masztalarska 8a) — g. 22 „Wizyta i kwita”,
W WOJEWÓDZTWIE
GNIEZNO: „Las”.

KINA

W WOJEWÓDZTWIE
GNIEZNO Lech: „Poślizg”; Polonia: „Tylko dla orłów”, KOSCIAN: „Szkłana kula”, KORNIK: „Perla w koronie”, LESZNO: „Wielka włóczęga”, NOWY TOMYŚL: „Wezwanie”, OBORNIK: „Seksolalki”, ROGÓŻNO: „Brzezina”, ŚREM Klubowe: „Wielka nadzieja białych”, SŁONKO: „Księżniczka czarodzieja”, ŚRODA: „Jeże rodzą się bez kolców” i „Mademoiselle”, SZAMOTULY: „150 na godzinę”, WĄGROWIEC: „Wyzwolenie” cz. III, WRZEŚNIA: „Love story” i „Tylko dla orłów”.

KONCERTY

W POZNANIU
AULA UAM — g. 17 — II Koncert dla członków Klubu Pro Symfonia II stopnia; dyrygent — Ryszard Czajkowski, solista — Roman Siwek (puzon).

RADIO

SOBOTA — PROGRAM I: 7.55 Muzyka rozrywkowa; 8.05 Felieton dnia; 8.21 Co słychać w świecie; 8.30 Konc. żywcem; 8.45 Proponujemy, informujemy, przypominamy; 9 Dla kl. III i IV (wych. muzyczne) zagadki muz. dla kl. III i IV; 9.20 Muz. operowa; 10.05 „Cet czy lecho” odc. 17 pow.; 10.25 Przegląd instrumentalistów rozrywk.; 10.50 Technika na co dzień — felieton; 11 Dla szkół średnich (wych. obywatelskie). Cykl: Polska i świat; 11.20 Od solisty do kwartetu; 11.49 Rodzice a dziecko; 12.25 Z lubelskiej fonoteki muzycznej; 13 Dla kl. IV liceum (Zajęcia fakultatywne grupy matemat.-fiz.) „Statyka matematyczna”; 13.20 5 tańców rosyjskich; 13.40 Więcej, lepiej, taniej; 14 Czy znasz te książki?; 14.30 Przeróbki muzyczne tygodnia; 15.05 Godzina dla dzieci — o chłopcach; 16.05 Czas i ludzie; 16.20 600 sekund piosenek i żużli; 16.30 Popołudnie z młodzieżą; 16.50 Muz. i Aktualn.; 19.15 Kupię, nie kupię — posłuchać warto; 19.30 Wędrowni muzycy po kraju; 20.30 Miniatury rozrywkowe; 21 Podwieczorek przy mikrofonie; 22.30 Dzw. wyd. mieszczyńska „Jazz”; 23.10 Sobotnia rewia tańeczna; 24.10 Program nocny z Biłogostoku.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10, 12.05, 15, 16, 20, 23, 24, 1, 2, 2.55.

PROGRAM II: 8.35 Nasze spotkanie; 8.55 Opr. W. Byszewski — taniec śląski — taniec z Cieszyńskich; 9 Gdańsk konc. rozrywk.; 9.35 „Ludzie dobrej roboty”; 9.55 Łódźki kolowrotek muzyczny; 10.25 Teatr PR — Studio Współczesne „Dzień orderu”; 11.10 „Alibabki” contra „Partita”; 11.25 Konc. chopinowski — J. Żurawlewa; 13 Czas dobrych gospodarzy; 13.25 Gra Ork. Royal Dixie Band; 13.40 Miśtrowie pięknych słów — Z. Małyńczak; 14.05 Główna na jazzowo i beatowo; 14.30 Antykwarjat z kurantem — „Kariera herbata” gawęda; 14.45 „Błękitna sztafeta”; 15 Amatorskie zesp. przed mikrofonem; 15.25 Z muz. polskiej; 15.50 „O czym pisze prasa literacka”; 17.15 Aud. dla młodzieży; 17.25 Gra jacy szafa; 17.55 Radioexpress; 18.10 „Jist spód lipy” — felieton; 18.20 Widnokrąg — program pop. naukowy; 19.15 Język francuski; 19.31 „Matysiakiowie”; 20.01 Recital tygodnia — H. Wiszniewska — sopran; 20.33 „Samo życie”; 20.43 Muz. rozrywk.; 21.20 „Wesoły kramik”; 21.35 Dialogi muzyczne; 22.33 12 minut z B. Streisand; 22.45 Zespół „Dziwlatka”; 23.15 Popularne transkrypcje; 0.10 Program nocny.

WIADOMOŚCI: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 12.05, 14, 16, 19, 22, 23.50, 1, 2, 2.55.

PROGRAM III: 7.30 Algierskie refleksje — gawęda; 7.40 Muz. zagaynka; 8.05 Mój magnetofon; 8.35 Bossa nova... po polsku; 9 „Mamin synek” — 19 odc. pow.; 9.10 Antonio Vivaldi — konc. C-dur nr 6; 9.30 Nasz rok 72; 9.45 Pocztówka dziewczynka z Grecji; 10 Jazz jak za dawnych lat; 10.18 Beat jak za dawnych lat; 10.35 Wszystko dla pań; 11.45 Koledzy. odc. pow.; 12.25 Za kierownicą; 13 Na dygostkiej antenie; 15.10 Album muz. uniwersalny; 15.30 Głosy z dekalitowych płyt — rep.; 15.45 Przedstawiamy Lenigardzka Ork. Kame ralna; 16.25 Śniwka K. Kovack; 16.45 Nasz rok 72; 17.05 „Mamin synek” — odc. 20 pow.; 17.15 Mój magnetofon; 17.40 „Gawędy o Oświęcimiu” — opowiada doc. R. Kaleta; 17.50 Klub grających kręka; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Antologia miniaturowej muzycznej — nasza; 19.05 Piosenki dla niecierpliwych; 19.20 Książka tygodnia — J. Jones „Długi tydzień w Parkman”; 19.35 Muzyczna pocztka UKF; 20 Korowód taneczny; 21.50 Suita tygodnia — S. Prokofiew w „Romeo i Julia”; 22.05 Śniwka Tom Jones; 22.15 Pow. w wzd. dżw. „Wojna i pokój”; 22.45 Impresje jazzowe M. Kozła; 23 Nie zapomniane recytacje — M. Wyrzykowski; 23.50 Na dobranoc śpiewa Joan Baez.

Sygnaly czytelników

● Pasażerowie autobusu podmiejskiego nr rejestracyjny PM 49-87 kursującego na trasie Szamotuły Rynek-Płaskowy żala się na kierowcę, który nie zatrzymuje pojazdu na przystanku przy ul. Dworcowej, mimo wolnych miejsc.

● Lokator domu nr 25 z ul. Krasickiego w Gnieźnie prosi o oświetlenie schodów oraz piwnicy, w której znajduje się ubikacja. Mieszkańcy tej posesji korzystają z WC już od dwóch lat starając się o oświetlenie i jak na razie bez rezultatu.

● 25 bm. jechałem z Kościana do Sępczowa — godz. 14.10. Autobus przyjechał z opóźnieniem. Pasażerów czekało wielu. Konduktor zwał woła wydawał bilety. Chcieliśmy mu w tym pomóc. Wówczas obrazili się na nas. Odepchnął od drzwi i wydał polecenie odjazdu. Zostaliśmy na przystanku mimo wolnych miejsc w autobusie. Następnie mieliśmy dopiero za 2 godziny. O tym co mówili pasażerowie pod adresem tego konduktora nie będę pisał. Chciałbym jednakże by porozmawiał z nim przedstawiciel dyrekcji PKS-u — pisał pan Seweryn R.

● UWAGA DZIECI ZA BAWĄ NA JEZDNI MOŻE SIĘ SKOŃCZYĆ KALECTWEM LUB ŚMIERCIĄ!

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19, 22.

NIEDZIELA — PROGRAM I: 7.15 Po jednej piosence; 7.30 W rannych pantoflach; 9.05 „Fala 72”; 9.15 Magazyn Wojskowy; 10 Dla dzieci młodszych „Jeź i guma do żucia”; bajka; 10.20 Takti i fakty; 11 Rozgłoszenia; 11.40 „Czy znasz mądre słowa”; 12.15 Miśtrzy polskiej piosenki; 13.15 Muzyczny tryptyk: beat — jazz — sweet; 14 Kompozytor tygodnia; 15 Strawiński; 14.30 „W Jezioranach”; 15 Konc. żywcem; 16.05 Tygodniowy przegląd wydarzeń międzynarodowych; 16.20 Teatr PR „Dom nad Łozą”; 17.40 Mel. lud. w wyk. Chóru i Kapeli Ludowej Rogozi. Śląskiej pod dyr. W. Byszewskiego; 18.08 Radiowa piosenka miesiąca; 18.30 Zapomniane gwiazdy muz. rozrywk.; 19.15 Przy muzyce o sporcie; 19.53 Dobranoc; 23.10 Rock w roli głównej; 0.10 Program nocny z Kielec.

WIADOMOŚCI: 6, 7, 8, 9, 12.05, 16, 20, 23, 24, 1, 2, 2.55.

PROGRAM II: 7.45 Piosenki z usmiechem; 8 Moskwa z melodią i piosenka słuchaczom polskim; 8.35 Radioproblemy; 10 „Radioliś nr 2”; 12.30 Poranek symf.; 13.30 „Podwieczorek przy mikrofonie”; 15 Teatr dla dzieci „Szkoła” cz. I słuch. wg pow. A. Gajdara; 15.35 Muzyka; 16.30 Konc. chopinowski — S. Richter; 17.05 Warszawski Tygodnik Dzw.; 17.30 Rewia piosenek; 18 Teatr PR — Studio Współczesne „Zyj sam”; 19.15 „Kurtyna w go-

re” — aktualności teatralne; 19.45 Wojsko, strategia, obronność; 20 Magazyn literacko-muzyczny pt. „Mona Lisa i inne”; 21.30 Gwiazdy jazzu; 22.05 Ogólnop. wiadom. sportowe; 22.35 „Niedzielne spotkania z muzyką”; 23.41 Mel. na dobranoc.

WIADOMOŚCI: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.05, 17, 19, 22, 23.50.

PROGRAM III: 7.30 Spotkanie z K. Kristofersonem; 8.10 Zebra — krakowski magazyn motorystyczny; 8.35 Niedzielne rytmy; 9 „Mamin synek” — odc. 20 pow.; 9.10 Gra jacy listy; 9.35 Gdy się mówi A... — aud. public.; 10 Ilustrowany tygodnik Rozrywk.; 11.20 Zapomniane konc. fortep.; 12.05 „Burza nadzieła, ster na lewo” — słuch. do kulturalne; 12.30 Między „Bobino” a „Olimpia”; 13 Tydzień na UKF; 13.15 „Trzy małe nastroje”; — gra Modern Jazz Quartet; 13.50 Leksykon piosenek Stany Zjednoczone i Wielka Brytania; 14.05 Jazz do zabawy; 14.20 Peryskop — przegląd wydarzeń tygodnia; 14.45 Leksykon piosenek — Hiszpania i Brazylia; 15.10 Pierwsze obrotu — muzyczne premiery; 15.30 Ze starych szuflad; 15.50 Złoty program prezentera; 16.15 Jak na Szpiłkach — radiowe wydanie tygodnia „Szpiłki”; 16.45 Piosenki z „Włoskiego buta”; 17.05 „Mamin synek” — 21 odc. pow.; 17.15 Mój magnetofon; 17.40 Leksykon piosenek — Związek Radziecki; 18 Lekturny, lektury...; 18.15 Polonia śpiewa; 18.30 Mini-max, czyli

minimum słów, maksimum muzyki; 19.05 „Porucznik „Szpak” — słuch.; 19.35 Muzyczna pocztka UKF; 20 Giocoso ma non troppo... gawęda; 20.10 Wielkie recitale — Jussi Björling w Carnegie Hall; 21.05 Najstarsze polskie listy miłosne; 21.25 Płoty nasze i naszych przyjaciół; 21.50 Suita tygodnia — S. Prokofiew „Romeo i Julia”; 22.08 Śpiewa Tom Jones; 22.10 Ludzie sztuki — A. Strumillo; 22.35 Leksykon piosenek — Polska; 23 Nie zapomniane recytacje M. Wyrzykowski; 23.05 Muzyka noca; 23.50 Gra B. Peiffer.

WIADOMOŚCI: 6, 8.30, 14, 19, 22.

PROGRAM II: 16.50 — „Podróże z piosenką” — rep. B. Pietkiewicz; 17.25 — „Obrazy, obrazy z dziejów cywilizacji europejskiej” — cz. IV (kolor); 17.55 — „Pół godziny dla ambitnych” — program publ.; 18.25 — „Włosienica” — franc. nowela kryminalna (kolor); 18.50 — „Naukur, jezioro flamingów” — „Świat który nie może zginąć” — odc. IX, serijny film ang. (kolor); 19.20 — Dobranoc; 19.30 — Monitor (kolor); 20.10 — „Rówieśniczy” (Przez Kraj Rad); 20.50 — 24 godziny (kolor); 21 — „Lucjan i miłość” — odc. III — program rozrywkowy TV NR2; 22 — Teatr TV — Jean Genet; „Ścisły nadzór”; 23 — Program II proponuje.

NIEDZIELA — PROGRAM I: 8.10 — TV Kurs rolniczy; 8.45 — Przypomniamy, radzimy; 9 — Dla młodych widzów — Telepanek; 9.15 — Wizyta w fabryce piorunów, Gale ria, Naokoło świata. film z serii „Mój przyjaciel Ben”; 9.30 — TV Klub Śmiały; 10.20 — „Pięć minut i ostrogi” — program S. Szwarc-Bronkowskiego, cz. V (kolor); 11 — Sportowy magazyn sprawozd.; 13 — Dziennik; 13.20 — „Wajrowo” — z cyklu „Muzyczne wizerunki

SOBOTA — PROGRAM I: 8.35 — „Szczęść czarnych koni” — film fab. prod. USA (16 l.); 9.55 — Dla szkół — Geografia (kl. VI); „Ekspresem przez Europę”; 10.25 — Z cyklu: „Delta Dunaju” — film dokum. prod. rum. pt. „Ptaki z czterech stron świata” (kolor); 10.55 — Dla szkół — Nauka o człowieku (kl. VIII); „Układ oddechowy”; 15.40 — Program I proponuje; 15.50 — Redakcja Szkolna zapowiada; 16.05 — TV Informator Wydawniczy; 16.30 — Dziennik; 16.40 — Teatr Młodego Widza — K. Sie sicka; „Beethoven i dżinsy”; 17.50 — Z kamery wśród zwierząt; 18.20 — „Gry i zabawy — ćwiczenia z folkloru” — film krótkometr.; 18.35

TELEWIZJA

SOBOTA — PROGRAM I: 8.35 — „Szczęść czarnych koni” — film fab. prod. USA (16 l.); 9.55 — Dla szkół — Geografia (kl. VI); „Ekspresem przez Europę”; 10.25 — Z cyklu: „Delta Dunaju” — film dokum. prod. rum. pt. „Ptaki z czterech stron świata” (kolor); 10.55 — Dla szkół — Nauka o człowieku (kl. VIII); „Układ oddechowy”; 15.40 — Program I proponuje; 15.50 — Redakcja Szkolna zapowiada; 16.05 — TV Informator Wydawniczy; 16.30 — Dziennik; 16.40 — Teatr Młodego Widza — K. Sie sicka; „Beethoven i dżinsy”; 17.50 — Z kamery wśród zwierząt; 18.20 — „Gry i zabawy — ćwiczenia z folkloru” — film krótkometr.; 18.35